

Szerkesztőség: Kiadóhivatal
és nyomda: Bul. Reg. Ferdinánd (József főherceg-ut) 4.
Telefon: 151. Sürögnyom: Közlöny, Arad. :: Az Aradi Nyomda Vállalat tulajdona, kiadása és rotációs nyomása. Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: Évente 1080, félre 540, negyedévre 270, havonta 90 Lej, Külföldre havonta 50 Lejtel több. :: Egyszeri szám 5 Lej. Vasárnap 6 Lej. :: (Bucurestiben 50 Dan felár) Hirdetések tarifa szerint.

XLVI. évfolyam, 6. szám

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF

Péntek, 1931. január hó 9

A megrendelt olcsóság

A leglogikusabb koncepciónak látszik az első pillanatra, hogy a kormány, miután alaposan leszállította a tisztviselők fizetését, ugyanazzal az erővel és zordsággal szállítsa le az elsőrendű élelmiszerek és ipari gyártmányok árát is. Másszóval: ezzel kártalanítsa a megcsökkenett jövedelmű polgárokat. Am ha csak emyiből állana a drágaság letörésének problémája, az olcsósági hullámürdőben élvezendő lubickolás, akkor egy iv papíron játszi könnyedséggel megoldani lehetne egész közgazdasági életünk probléma-szériáit. Joggal tartunk azonban attól, hogy a gyakorlat erős cáfolatokat tartogat a kormány rendeleti-teóriája számára és a realitások hideg világításában semmivé folyik az olcsósági hullám-álmom rózsaszín tajtékzása.

A rendeletileg olcsóbbított elsőrendű élelmi és ipari szükségleti cikkek árainak meseje tudja Isten, valahogy a háborus idők emlékeit vitja fel bennünk. Azokat az idöket, amikor a termelés, a fogyasztás és a kereskedelem tevékenységét a háborus érdekek szabályozták, igazították, diktálták. — rendeletileg. Am a memóriánk minden különösebb megerőltetése nélkül emlékezünk vissza arra is, hogy ezek a diktatórikus rendeletek már akkor nem voltak keresztülvihetők a mesterséges ár-szabályozásban. A maximális árak a zúgkereskedelem felvirágzására vezettek, amely a maga árait diktálta a fogyasztókra. A legtöbb esetben a közóhaj újra a kereskedelem szabad árversenyét kívánta vissza.

Ma, a háboru utáni „béke” tizenharmadik esztendejének elején, újra elérkeztünk az árak rendeleti szabályozásának tervéhez. Kétségtelen, hogy kívánatos volna a teória megvalósítása ma is. Azonban, — és ez a fordulat eddig mindig és minden körülmények között jelentkezik, — ez a megvalósulás elmaradt már ott, ahol eddig, minket előzőleg is, megpróbálkoztak vele. Így például a németországi kísérlet csak az előző hetekben vallott fiaskót, a németországi drágaság letörésére. Pedig német fegyvellemel csinálták, a germán faj pompás szerveztségének koncepciózus keretei között. Mit remélhetünk mi a német szervezőerő kudarcra után...?

A gazdasági jelenségek örök törvényszerűsége szerint, mindenkor a fogyasztás szabályozza az árak alakulását. Ami évtizedek óta nem fordult elő: ennek a törvényszerűségnek hatása nyomán csökkennek ma Aradon pl. a zsír-árak, amelyekkel szemben eddig éveken át hiába küzdött a maximálási bizottság. Az elsőrendű ipari cikkek mesterséges, rendeleti szabályozását a fogyasztás természetes hatásán kívül, számos gazdasági körülmény befolyásolja még olyannyira, hogy egyenesen lehetetlenség elképzelni az árak rendeleti, kényszerítettségét. Az ipari cikkek árainak kalkulatív tényezői: a nyersanyag, munkabér, az üzemi költségek és szállítási kiadások alakulásai, a vámok, a védvámok, a külföldről importált nyersanyagok tételének alakulásai, annyira speciálisan változó módon veszik igénybe az ipart, hogy árait ezekhez kell kalkulálnia, ha rentábilis termelést produkál. Lehet-e kívánni a gyárostól, hogy 10 lejért adja azt az árut, aminek csupán a nyersanyaga 8 lejbe kerül...? Vagy lehet kötelezni a kereskedőt arra, hogy szakmai kalkulációja nélkül áruljon...? Az állam nem kalkulálja be bizonyosan a felemelt trafik-árakat, a felemelt utlevél-illetékeket, a kereskedelem és az ipar mozgását bénító ezerféle taxát és illetéket az áru-rendelet diktálni-tervezett ározlopaiba. A kormány nem jár elől a jópéldával. Alkotásokat követel, de maga nem gyakorolja a példaadást az árleszállításban. Annyit látunk csupán, hogy megint csak felszétos, hangos felszavak, kijelentések, jámbor óhajások és

Stan Vidrighin benyújtotta lemondását

Érdekes fordulat a régen húzódó ügyben — Munkásságáért egy évi fizetését szavazták meg, annak összes járulékaival

Stan Vidrighin ügyében ma estére érdekes fordulat állott be. A vezérigazgató, miután egész napon át tárgyalt Popovici és Mihailache miniszterekkel, benyújtotta lemondását. A vasutigazgató és a miniszterek tárgyalásai bizalmasak voltak, de valószínű, hogy Popovici rámutatott arra a súlyos helyzetre, amely Vaida-Voevod levele folytán ke-

letkezett és a lemondásra beszélt rá Vidrighin.

A lemondó-levél vétele után, a CFR igazgató-tanácsa nyomban összeült, hogy a lemondást tudomásul vegye. Köszönetet szavaztak Stan Vidrighinnek a végzett munkásságáért és végkielégítésül egy évi fizetését szavazták meg, annak összes járulékaival.

Zelea Codreanu

A Vaszgárda ügyében tartott házkutatások szenzációs eredménye. Megtalálták Zelea Codreanu körlevelét, amelyben összeesküvésre szólítja fel a vaszgárda tagjait

összeesküvést szervezett a kormány ellen

Hatalmas, katonailag megszervezett tábor felett rendelkezett a vaszgárdák vezére — A közoktatásügyi miniszter felhívás a püspökökhöz és az egyetemi rektorokhoz

Bucurestiből jelentik: A Dimineafa mai számában közli a közoktatásügyi miniszter körrendeletét, amelyet az egyetemi rektorokhoz küldött. A levél a következőket tartalmazza:

Az utóbbi időben az egyetemi ifjúságok olyan légiókban vettek részt, melyek az állami érdekeket a legkomolyabb formában veszélyeztetik. A miniszterium tisztelettel kéri a rektorátusokat, hogy fogatosítsanak megfelelő intézkedéseket ezen káros egyesülések megszüntetésére és

minden olyan egyén, aki ily mozgalomban résztvett, távolítsanak el az egyetem kötelékéből.

A felső oktatás érdeke megkívánja, hogy ezen elemek kikerüljenek az egyetemről, mert az ország olyan válságos időpontokat él át, hogy a legcsekélyebb megmozdulás is rendkívüli károkat okozhat. Akadályozzák meg a rektorátusok, hogy az egyetemi tanárok konferenciáik és előadásai keretében, vagy a sajtó útján közreműködjenek hasonló akciókban.

A papok ne izgassanak

A Kultuszminiszterium ezenkívül körlevelét intézett az ország összes püspökeihez, a mely a következőket tartalmazza: „Tekintettel arra, hogy egyes papok működése az utóbbi időben olyan terrénra csapott át, melynek során azok akciókban vesznek részt, amelyek a lakosság egy rétege elleni harcot propagálnak, azonkívül pedig

a népeket a hatósággal szembeni ellenállásra izgatják, ami hazafiatlan, keresztényellenes

és antiszociális. De a papi hivatással is összeférhetetlen. — felkérjük szentségedet, járjon el papjai ilyenirányu aktivitásával szemben a

szemképráztaító átcsoportosítások görögtüzeknek röppentyűit eregetik a levegőbe, cifra csomagolású balzsamokat mutogatnak: majd megkérjük, milyen csoda-dolgok fognak történni. Nos, a külföldön más tanulságokat látunk. Egészen másokat, amelyek aggodalomra intenek és óvatosságot javasolnak.

A mai drágaság, — világlajcsőség. Ma azonban igényeink túlnőtték az egykori háborus drágaságok igényeinek kereteit. Ridegen kell számot vetnünk a helyzettel. Az igényeket nem lehet rendeletekkel szabályozni. Tehát; vagy megtaláljuk mi magunk a generális módját annak, hogy ki-ki annyit keresessen, mint amennyi igényeinek megfelel. —

legerélyesebben. Elrendeljük, hogy a jövőben tiltsa el papjait felforgató tendenciájú alakulatok gyűlésein való részvételtől és attól is, hogy ilyen szervezeteknek misét celebráljon, azok tagjait feleskesse és zászlóikat felszentelje. Kérjük szentségedet, hogy a legerélyesebb szankciókat alkalmazza ezen rendelet túllépői ellen.”

Codreanu formális hadiparancsa

A vaszgárda ügyében tartott házkutatások során egyébként megtalálták Zelea Codreanu-nak egyik körlevelét, amelyet mint a Mihály Arkangyal szervezet főparancsnoka küldött a tagoknak. A levél a következőként szól: „Miután a polgári és katonai hatóságok nem előzőkenyek velünk és szervezetünkkel szemben és a belügyminiszterium, valamint egy másik miniszterium (hadügy) alantas szerveinek működéséből konstatálhatjuk, hogy mozgalmunk hivatalos részről nem nyer semminemű támogatást, szükségesnek tartjuk szervezetünk munkatervének lényeges megváltoztatását. Ezért azonnali hatállyal a legszigorubbán elrendeljük, hogy az összes zászlóaljak küldjenek a központnak pontos kimutatást a légionárosok számáról és tagjaik megbízhatóságáról.

A második zászlóalji rendelje Campulungba Cropota, Popescu, Hierar és Bespa tagokat, Robert dornavatrai rendörkomiszárt, Tudoriu György rendörörparancsnokot, hogy az új munkatervet megbeszéljék.

A célunk az, hogy a jövőben a propagandát ne népgyűléseken és tömegfelvonulásokon folytassuk le, hanem összeesküvések alapján

egész a döntő csapásig, amely a Mironescu-kormány eltávolítása alkalmával fog megtörténni.

vagy pedig igényeinket nivelláljuk le arra a nivóra, amelyen keresetünk mozog és amely nem volt ismeretlen megélhetési bázis már a háboru alatt sem. Akkor azonban nem láttunk annyi selyembarisnyát és prémbundát, mint ma.

Vigyázzunk azonban a megrendelt, a megrendezett olcsósággal! Ha a kormánynak sikerül az ország lakosságának a lelkébe rendeletileg plántálni bele az igénytelenséget és a józan lemondást, — akkor máris elérte célját, az áldozati adó, csökkent kereseti lehetőségek ellenére is. Mindaddig azonban, míg ide nem jutottunk, másféle rendelkezések csak sorsos kudarcra vezetnek.

Az olasz óceánrepülők katasztrófája

Egyik gép összezúzódott, egy leégett — Öten haltak meg a katasztrófa következtében — Jelentés Mussolininak

Rómából jelentik: Balbo olasz légügyi miniszter által vezetett olasz repülőrajma startolt Kelet-Afrikában, az óceán átrepülésére. Mindjárt a felszállásnál többszörös, súlyos szerencsétlenség történt. Az egyik gép, amelyet *Recogno* kapitány vezetett, alig hagyta el a startot 50 méterre, kénytelen volt visszaszállni a tengerre. A surlódás következtében

a gép egyik uszóteste összezúzódott és egy mechanikus meghalt.

A gépben ülő másik három személy sértetlen maradt. A második gép, amelyet *Boler* kapitány vezetett, 10 pernyi repülés után, ugyancsak kényszerleszállást végzett és olyan sebessen szállt a tengerre, hogy a nagy ütődés következtében a gép kigyulladt. Két pilóta, egy hadnagy és a távirásztás életét veszítette. A gépek, mint ahogy megállapították, a súlyos teher miatt voltak kénytelenek kényszerleszállást végezni.

Későbbi jelentések szerint, Mussolini miniszterelnök Port-Natalból megkapta Balbo légügyi miniszter első jelentését az óceánrepülők útjáról. A légügyi miniszter jelentése-

ben megindokolta, hogy a repülést a meteorológiai viszonyok miatt volt kénytelen holdvilágos éjszakára kitűzni. Ezután részletezi az indulás előkészületeit, az első csoportban felszálló gépek közül az egyik hirtelen elvesztette sebességét és kénytelen volt a tengerre leszállni, miközben a gép egyik talpa levált. A repülőgép legénysége, a motorkezelő kivételével megmenekült. A második gép, amelyet *Boler* kapitány vezetett, ugyancsak kényszerleszállást végzett. A repülőgép hirtelen kigyulladt. A légügyi miniszter szerint a tüzet rövidzárlat okozta.

Ezen a gépen négy ember pusztult el.

Javában tartott a repülés, amikor *Baistrocchi* kapitány vészjeleket adott le gépéről. A légügyi miniszter szikratáviraton adta tovább a jelzéseket a tengeren várakozó hajóknak, melyek közül az egyik nyomban a veszélyeztetett repülőgépre segítségére sietett. A jelentés végén a légügyi miniszter hangoztatja, hogy *Bucci* tengernagy kiváló magatartása elismerésre méltó. A repülőraj egész személyzete büszke arra, hogy az olasz haza őket találta méltóknak a dicsőség megszerzésére.

Az öngyilkos Tarnóczy Árpádot a beszélőfilm kergette a halálba

Hogyan történt a borzalmas öngyilkosság? — Az alkohol és a nyomortól való félelem kergette halálba — Rettegést, hogy a Select-mozgóba beszélőfilmet vezetnek be és elveszti állását — A vizsgálat tovább folyik

Ludosan vizsgálóbíró: „Egyszerű öngyilkosságról van szó“

Tarnóczy Árpád rejtélyesnek látszó öngyilkossága ügyében az ujaradi csendőrség tovább folytatja a nyomozást. A helyszíni vizsgálat során őrizetbe került *German László*t az elmúlt éjszaka kihallgatta a csendőrség és miután egyetlen terhelő bizonyíték sem merült fel ellene, ma délelőtt szabadonbocsátották. Az alkoholista Tarnóczy elszántsága nem képezheti tulajdonképpen probléma tárgyát, amennyiben a méreg hatástalansága után folyamodott a konyhakészhez, amelynek nyelét az ajtó félfának támasztotta és formálisan beledőlt. A mikor a kés behatolt a zenész testébe, borzalmas fájdalmat érezhetett, erejének utolsó maradványával kirántotta testéből a kést, amely a konyhaajtó mellett szögletbe esett. A földön talált vértócsa arra vall, hogy sokáig bizonytalanul tántoroghatott és félig eszméletlen állapotban dőlt a diványra, ahol a segítség megérkezéséig elvázott.

Amint ma kiderült, Tarnóczy az öngyilkosságot megelőző napokon több ujaradi szatócsnál járt. Mindegyik üzletben alkoholt fogyasztott el, majd arról panaszkodott, hogy a Select-mozgóban viselt állása a beszélőfilmek behozatalával erősen megingott. Rettentően tartott attól, hogy az uccára kerül és nem fogja bírni elviselni a nyomort.

Több ízben hangoztatta, hogy abban az esetben, ha elveszítené állását öngyilkos lesz. Az öngyilkosság napján délelőtt egy ujaradi korezmában tartózkodott Tarnóczy. Ivás közben deliriosus hangon szölt a tulajdonoshoz:

— Adjon még egy utolsót, ugysem iszok már sokáig.

Ebből a kijelentésből is látható, hogy a szerencsétlen zenész már délelőtt foglalkozott az öngyilkosság gondolatával, amelyet a kora délutáni órákban végre is hajtott.

Miután *Vulpe* Constantin vezetőügyész a Boncolás megejtése után megadta a temetési engedélyt és az ujaradi plébánia is megfelelő igazolást kapott, az öngyilkos eltemetésére, ma délután négy órakor folyt le a temetési szertartás a zsigmondházi tisztviselősrőn levő gyászszobából. Tarnóczynak évekkal ezelőtt egy testvérbátyja halt meg Aradon hasonlóan tragikus körülmények között. A zenész bátyját

is az alkohol kergette a halálba. Az elhunyt-nak két huga élt még Aradon, ezek azonban évekkal ezelőtt kivándoroltak Braziliába.

Munkatársunk kérdést intézett *Ludosanu* vizsgálóbíróhoz Tarnóczy Árpád tragikus esetével kapcsolatban, hogy illetékes helyen mi a vélemény az eset elbírálását illetően. A vizsgálóbíró ezeket mondta munkatársunknak:

— A helyszíni vizsgálatra azért volt szükség, mert a csendőrség gyanusnak találta az öngyilkosság körülményeit. Az én benyomásom az, hogy egyszerű öngyilkosságról van szó. A vizsgálatot mindenesetre lefolytatom, mert csak ennek során tisztázódhatnak olyan körülmények, amelyek a csendőrség gyanuját megerősítették.

A városi tanács magyar tagjai szót emelnek a kétszáz ezer lejes színház-bér ellen

Január 14-én tárgyalja le a nagytanács a színházi szerződést — A permanens bizottság kétszáz ezer lejes bérösszeget kövelelő javaslatával szemben a magyar tanácstagok százezer lej kiszabását kéri

Arad város tanácsa január 14-én tartja a havi közgyűlését. Az ülés tárgysorozatát egyelőre nem állították véglegesen össze, azonban annyi bizonyos, hogy ezuttal kerül *letárgyalásra a színházi szerződés kérdése*. A szezon elején a város vezetősége ugyanis ugy határozott, hogy nem köti meg akkor *Szendrey Mihály* színházgátnak a szerződést, hanem a bérösszeg megállapítása szempontjából háromhavi próbaidőt állapít meg. A város vezetősége a színház menetének teljes ismerete miatt könyv szakértőt nevezett ki a színházhoz, aki a permanens-tanács múlt évi zárójelentésén terjesztette elő jelentését a színház anyagi viszonyairól. A jelentés a színház menetét igen szomorúan festette le, ennek ellenére az állandó bizottság olyan javaslatot fogadott el, hogy a nagytanácsnak 200.000 lejes színházi évi bér kiszabását indítványozza.

Ilyen értelemben tárgyalja a tanács a kérdést és néhány nap múlva szétosztják a tanácstagok között a szerződés tervezet 200.000 lejes évi bért föltüntető példányait. A város vezető-

Johann Strauss öccse a walesi hercegnél

A herceg kedvenc tánca a keringő

Londonból jelentik: A walesi herceg ma Buckingham-palotában fogadta Johann Strauss a világhírű zeneszerző öccsét. A herceg zongorázott, míg Strauss keringőtáncokat mutatott be. Félközben több értékes üveggyázat tört el, mire a walesi herceg nevetve vigasztalta meg és kijelentette, hogy a vázák eltörése csak szerencsét hozhat. A közel kétórás kihallgatás után a herceg közölte, hogy kedvenc tánca a keringő.

Averescu marsall kormányprogramot adott

Mironescu hazaérése után, a néppárt uralomra jutását várják

Bucurestiből jelentik: Averescu marsall ma manifesztumot bocsátott ki, amelyben kormányprogramot adott és amelyet politikai körökben nagy érdeklődéssel vártak. A manifesztumban a marsall állást foglalt az áldozati adó ellen, amelyet — megállapítása szerint — életbeléptettek, mielőtt más takarékosági intézkedéseket tettek volna. Így meg kellett volna szüntetni az autonóm pénztárakat, amelyek nagy összegeket emésztettek fel, hatályon kívül helyezni a közigazgatási törvényt és ezzel kapcsolatosan megszüntetni a kormányzóságok működését és nem lenne szabad új kinevezéseket eszközölni.

Averescu a gabonaárak esésének, a kölcsönök, a kamatkérdés és az adósságok ügyével foglalkozik kiáltványában, amelyben megígéri, hogy amint kormányra jön, végrehajtja az ígért változtatásokat. A néppárt vezető körében erősen tartja magát az a hír, hogy Mironescu hazaérkezése után, rövidesen sor kerül a kormány lemondására és ez alkalommal elsősorban a néppárt jöhet kombinációba.

GAÁL FRANCI 1300 pengő kártérítést fizet

a temperamentumáért megsérült fagottistának

Budapestről jelentik: Emlékezetes, hogy a Tommy és társai című operett egyik budapesti előadásán Gaál Franciska oly erővel rugta ki ütőzőjének ajtáját, hogy az fején súlyosan megsérítette az épen arra haladó Gruber József fagottistát. Gruber kártérítésért perelte a művésznőt, akit a bíróság első fokon 240 pengő kártérítés megfizetésére ítelt. A zenész felebbezése folytán ma foglalkozott az ügyet a Tábla, amely döntésében a kártérítés összegét 1300 pengőre emelte.

sége úgy véli, hogy még ezzel az összeggel is engedményt adott a színházgátnak, amennyiben Szendrey Mihálynak tavaly félmillió bért kellett volna fizetnie. Hírek szerint

A Magyar Párt kötelékébe tartozó tanácstagok a színházi szerződés kérdésében egyöntetű akció keretében kívánják a vezetőséget arra a méltányos belátásra bírni, hogy a jelenlegi gazdasági depresszió közepette a színházgátnak még a 200.000 lejes bér megfizetésére is képtelen és azt így kérik keresztülvinni, hogy a tanács a bért 100.000 leiben állapítsa meg.

Akciójukban különösképpen dr. *Lutai* Cornel polgármester jóindulatához apellálnak, ki többször kijelentette, hogy a magyar színház ügyének őszinte barátja és szükség szerint támogatója is. Most a kiküldött városi könyvszakértő adatai igazolják legpregnansabban azt, hogy a színház támogatásra szorul. Eppen ezért hiszik a magyar tanácstagok, hogy akciójuk teljes sikerrel jár.

Bratianu György frakciója visszaolvad a liberális pártba

Csak így őrizhető meg a Bratianu-család hegemoniája

Bucurestiből jelentik: Minden jelből arra lehet következtetni, hogy a Bratianu György-féle liberális frakció visszaolvad a liberális pártba, Bratianu Györgyöt hívei szorítják a visszalépésre, azzal az érveléssel, hogy csak

visszatérésével őrizhető meg a Bratianu-család hegemoniája a liberális pártban. Ioan Florescu, volt igazságügyminiszter, az Omul Liber szerkesztője nyilatkozott, amely szerint, nem lépett ki a liberális pártból, csupán a párt balszárnyának tekinti magát.

Kommunista szervezkedést leplezett le az aradi állambiztonsági hivatal

A sziguranca négy hónap óta figyelt az ifjumunkások szervezkedését — Titkos gyűléseket tartottak a város különböző helyein — Akiket letartóztattak és akik megszöktek

Ciorescu szigurancafőnök nyilatkozik az Aradi Közlönynek

A fervezett tüntetésekből kifolyólag letartóztatott munkásokat ma délelőtt átszállították az ügyészségre és ezzel az ügy rendőrségi, jobban mondva szigurancai része befejeződött. Az eddig lefolytatott vizsgálatról, annak eredményeiről ma beszélgetést folytattunk Ciorescu Tache szigurancafőnökkel, aki az ügyben a vizsgálatot levezette. A sziguranca főnöke a következőkben nyilatkozott:

— A sziguranca már több mint négy hónapja figyeli a kommunista ifjumunkások organizációját, mely egyre szélesebb körben igyekezett tevékenységet kifejteni. Az ifjumunkások mozgalma csak kisebb tüntetésekből, röpiratok terjesztéséből és nyomtatásából nyilvánult meg, ezenkívül pedig széleskörű propagandát fejtettek ki, hogy a már régebben feloszlott egységes szakszervezetekbe toborozzák a munkásságot.

A munkásoknak kézi nyomdájuk volt, melyekkel az izgató röpiratokat és az „Ifjumunkás” című kommunista lapot gyártották.

Titkos ülések

A sziguranca kezébe került egy pár röpirat, amelyekben a munkások a jelenlegi államrend ellen izgatták és felszólították a munkásságot a szovjetunió védelmére. A nyomdát bizonyos időközönként egyik munkás lakásáról a másikra szállították, hogy a rendőrségnek ne tűnjön fel, hogy egyes munkások lakásán oly nagy a forgalom.

— Az agitáció az utóbbi időben mind erősebb mértékben folyt. A munkások többször is titkos üléseket tartottak, melyeken az államrend ellen izgató beszédek hangzottak el. Biztos tudomásunk van róla, hogy legutóbb

két gyűlést tartottak, melyeken bucuresti-i központi kiküldöttek is résztvettek.

Mind ezek ellenére nem akartunk még letartóztatásokat foganatosítani, hanem bővebb anyag szerzése céljából megfigyelés alatt akartuk tartani a kommunista ifjumunkás vezéreket. Ötödikéről hatodikára virradó éjjel azonban a külvárosokban izgató tartalmu röpiratokat osztottak és az egyik ifjumunkásvezért in flagranti épp akkor kapták rajta, mikor többeknek akart adni azokról. Most már, amikor ezt őrizetbe vették, le kellett tartóztatni a többieket is. Én magam folytattam le a nyomozást és Varga Károlynál, Mészáros Zoltánnál sikerült is a nyomdát megtalálni, ezenkívül pedig még az „Ifjumunkás” című lap több példányát.

Tüntetés a lörvényszék előtt

Ma délelőtt erős fedezet mellett kísérték az állambiztonsági hivatal fogdájából az ügyészségre azokat a munkásokat, akiket a

textilgyári sztrájkmozgalommal kapcsolatos államelleses propagandával gyanúsítanak. Vulp Constantin vezető ügyész az ügyre vonatkozó aktákat Gitta Agoston főügyész helyettesre osztotta ki, aki nyomban megkezdte a kihallgatásokat. A letartóztatottak közül tízen kerültek az ügyészségre, még pedig: Varga Károly, Vég Lajos, Káli János, Rangetz Éva, Papp Ilona, Engländer fivérek, Müller Ferenc és Tóth István.

Havában folyt a letartóztatott munkások kihallgatása, amikor mintegy száz főből álló tömeg, férfiak és nők vegyesen, tüntetni kezdett a Maros-uca sarkánál. A tömegben lévő textilgyári munkások és munkásnők követelték a letartóztatottak szabadlábrahozását. Három ízben kellett beavatkozni a rendőrségnek, míg a tüntetők éktelen sikoltozással eloszlottak.

Gitta Agoston főügyész helyettes a kihallgatások befejezése után letartóztatási indítványt tett a tíz munkás ellen.

Dossziék, üzleti könyvek,
(speciális vonalzással is) **Kerpelnél.**

Kisjenői urak kardpárba Aradon

Az elnökválasztás epilógusa — Összeülnek a párbajsegédek — Kard, a végkimerülésig — Az orvosok beszüntetik a párbajt

Érdekes párbaj folyt le ma délben az egyik aradi vivóteremben. Goldzieher Márton dr. kisjenői ügyvéd és Schillinger Sándor fiatal kisjenői malomtulajdonos vívtak kardpárba, amely szerencsére a felek megsebesülése nélkül végződött.

Az affér előzményei arra a választásra vezethetők vissza, amely a közelmúltban folyt le a kisjenői izraelita hitközségben, amikor is a választmányt újból összeállították, míg elnökké ismét dr. Goldzieher Mártont, a hitközség régi elnökét választották meg. A választásból kifolyólag szóváltás keletkezett az elnök és Schillinger Sándor között és a fiatal malomtulajdonos megsértette az elnököt, aki Beyer György és Wrbiczky Lipót útján provokáltatta Schillingert. A malomtulajdonos maga részéről dr. Lőrinczy Gyula és dr. Margóczy Géza kisjenői ügyvédek nevezte meg segédeit.

A négy megbízott több ízben és hosszasan tanácskozott és mindent elkövetett, hogy az ügyet békés uton intézze el. Ez azonban nem sikerült. Végül is megállapodtak abban, hogy az affért kardpárbaival intézik el. A párbaj

Sulyos incidensek az új naptár alkalmazása miatt

Megakadályozott istentisztelet.

Bucurestiből jelentik: Az új naptár alkalmazása ez évben is nagy zavarokat okozott különösen Bessarabiában és Moldvában. Ki-senevben az orosz apácákat, akik régi naptár szerint tervezték a Karácsony megtartását, letartóztatta a rendőrség. Iasi-i mellett az egyik faluban Vizkereszt napján megakadályozták a papot, hogy az új naptár szerint istentiszteletet tartson.

A papot kiűzték a templomból, majd a templom kulcsát elrejtették. A cserélőrség kénytelen volt a templom bejáratát felrobbantani. Az istentisztelet után a község lakossága botokkal és kapákkal felszerelve gyülekezett a templom előtt, úgy, hogy a lelkész nem hagyhatta el a templomot. A hajnali órákban azonban a tömeg behatolt a templomba és olyan sulyosan bántalmazták, hogy kórházba kellett szállítani.

Hiány a politikai vezérekben

Egy angol lap bírálata Európa politikáiról.

Londonból jelentik: A Daily News mai vezércikkében érdekes megvilágítás foglalkozik az európai helyzettel. Kijelenti a lap, hogy Európában hiány mutatkozik politikai vezérekben. Briand már észrevette, milyen veszedelmes fenyegeti a kontinentet és igyekezett létrehozni az egyes államok szorosabb együttműködését. Az európai államok a jövő héten tartanak megbeszéléseket ebben a kérdésben. Briand szépen megfogalmazott körmondatai azonban még nem tekinthetők az akció harmonáinak. Briand mellett Európában Mussolini az az államférfi, akinél kellő energiát lehet találni. Mussolini békét akar és ha megkísérelné a Brianddal való együttműködést, úgy az európai helyzet sokkal kedvezőbb lenne.

Az angol lap rátért ezután Henderson angol külügyminiszter szerepére. A külügyminiszterben megvolnának a kellő kvalitások, viszont nem hajlandó magát válságba sodortatni. Curtius Stresemann köpenyét viseli, de még nem tudni, olyan lesz-e mint elődje, aki megbecsülhetetlen szolgálatokat tett az európai békének.

Délben egy órakor folyt le a párbaj könnyű kardokkal, teljes bandázsszal, a végkimerülésig. A vezető segéd Wrbiczky Lipót volt. A felek hevesen csaptak össze. Az első menet három percig tartott, mire a vezető segéd megállást vezényelt. Az orvosok odaléptek a szembenálló felekhez és megvizsgálták őket. Ez alkalommal dr. Wiener Imre megtapintotta Goldzieher dr. pulzusát és az amúgy sem egészséges szervezettü férfiúnál szívgyengeséget állapított meg. Az orvos erre bejelentette, hogy a párbajt be kell szüntetni, mert nem vállalja a felelősséget a továbbiakért. E kijelentéshez Posgay dr. is hozzájárult, mire a segédek beszüntették a párbajt. Az összecsapásnál egyik fél sem sérült meg. A felek a segédek felszólítása dacára nem békültek ki.

Egy ivándai gazda szörnyű vérengzése

Féltékenységből leszurta vétélytársát és annak két barátját — A gyilkost letartóztatták és Temesvárra szállították.

Temesvárról jelentik: Megdöbbentő gyilkosság történt a szerb karácsonyi ünnepek alatt a közeli Ivánda községben. Szerda este a falu fiatalsága Klein János vendéglőjében karácsonyi táncmulatságot rendezett, amelyen megjelent Kois Milos 26 éves gazda is, akinek féltékeny erejéről valóságos legendákat beszéltek. Kois ellenséges viszonyban volt Seculin Lázár 26 éves gazdalkodóval. A falu egyik legszebb leánya, Perják Katica miatt támadt közöttük az engesztelhetetlen gyűlölet, mert a szép fiatal hajdon mind a két legénnyel kacérkodott, aztán később mégis Seculint választotta ki magának, bár ez nős és családos ember volt, de családját elkergette magától és Perják Katicával vadházasságban élt, amíg meg nem unta, aztán neki is kiadta az utját. Perják Katica most ismét Kois Miklóssal kezdett ki és felleccelte a legényt régi szerelmese, Seculin ellen.

Kois már napok előtt megüzente Seculinak, hogy ne mutakozzon előtte és el ne menjen a mulatságra, mert azon ő is ott lesz. Seculin azonban mégis elment a bálba. Milovan Costa és Sarbu Jova nevű barátjaival. Amikor a mulatságon összetaláltak, Kois odalépett Seculinhoz és felelősségre vonta, hogyan merészt ő is eljönni. Seculin bizott a barátjai segítségében és bátran válaszolt vissza, mire

Kois előrántotta csizmájából a kését és Seculin alsó testébe dőtte,

majd amikor a két barát is közbelépett, akkor Kois ezeket is leszurta. Majd, amikor mind a hárman vérükben fetrengtek, akkor nevetve hagyta el a tancstermet. A fiatalság nem mert közbelépni, hanem megdöbbenve nézte végig a véres eseményt. Értesítették a csendőrséget a verekedésről, de mire a csendőrök megérkeztek, Seculin már meghalt, mert a szurás felmetszette hasát és nemesebb részeit is átvágta. Sarbu szintén nagyon súlyos sérülést szenvedett, úgy, hogy be kellett szállítani a temesvári kórházba, ahol élet-halál között lebeg. Milován csak a lábán sebesült meg. Koisot letartóztatták és Seculin holttestét fel fogják boncolni.

SVEN HEDIN visszatér ázsiai utjáról

Páratlanul értékes gyűjtemenkekkel gazdagodott a tudományos világ — Felfedezték egy második kínai fal maradványát — Ut az éhínség földjén, a rablók között

Stockholmból jelentik: Sven Hedin, aki egy csoport európai és kínai kutatóval évek óta Keletáziát, Kínát és Tibetet járja és jelenleg Peipingben tartja állandó szállását, az új esztendő első heteiben valószínűleg visszaérkezik Svédországba. A Sven Hedin-féle expedíció munkája ugyszólván beláthatatlan fontosságú a keletázsiai kutatások terén.

Az expedíció óriási gyűjtési anyaggal fog visszatérni, többek között két lámatemplomot s annak tökéletes berendezését is magukkal hozzák,

Jádákba csomagolva és körülbelül száz láda igen értékes etnográfiai gyűjteményt. Nemrégiben Sven Hedin egyik munkatársa, Hummel dr., a Góbi-sivatagban felfedezte egy második kínai falnak a maradványait. Érdekes gyűjtési anyagát kilenc hónapig tartó kalandos utazás után sikerült neki eljuttatnia Peipingbe. Sven Hedin a Hummel-féle expedíció utjáról igen érdekes táviratot küldött Svédországba. Elmondja, hogy az expedíció a kétszázhusz fátgyat számláló gyűjtési anyaggal az éhínség sújtotta Kan-Szu tartományon vándorolt keresztül. Kan-Szu tartományban ráadásul polgárháború volt, ami miatt az expedíciónak igen nagy kerülőt kellett tennie. Az út nagy részét hajón tették meg s mikor megérkeztek Pikuba, akkor vették csak észre, hogy

a várost rablóbandák szállták meg és kínai rablóbandák kellos közepébe kerültek,

Atnyújtotta memorandumát a hazai tűzifa-termelők küldöttsége Manoilescu miniszternek

Erélyes rendszabályokat kér

a memorandum — Aradi vállalati vezetők a miniszter előtt — Nyilatkozik a magyar államvasut vezetője —

Bucurestiből jelentik: Ma délelőtt a tűzifa-termelők reprezentánsainak előkelő küldöttsége jelent meg Manoilescu ipari és kereskedelemügyi miniszternél. Az aradi és arad-vidéki tűzifa-termelő vállalatok képviselőiben többek között Rappaport Miksa, a „Patria” fatermelő R.-T. igazgatója s Kemény György, a Komási Erdőipar R.-T. igazgatója jelentek meg a miniszter előtt, akinek a küldöttség atnyújtotta a romániai tűzifa-termelő vállalatok memorandumát, melyet az alábbiakban van módunkban ismertetni:

Mif tartalmaz a memorandum

A memorandum bevezető részében a fatermelők részletesen feltárják az elmúlt termelési év katasztrófális voltát. Alig, hogy elkezdődött a kampány, a magyar kormány 30 százalékkal fölemelte a tűzifa szállításának tarifáját. A fatermelők ezáltal egészen lehetetlen helyzetbe kerültek, mert az export-tűzifával már a termelési költségeket sem tudták fedezni. A termelők már azzal a gondolattal foglalkoztak, — írja a memorandum — hogy teljesen fölthagynak a tűzifatermeléssel, amely számukra köbméterenként 30—40 százalékos

veszteséget jelent. A kilátástalan helyzet dacára végső erőmegfeszítéssel folyt tovább a termelés. Több tekintélyes fatermelő-cég vezett el ebben a harcban, többen kényszerülve voltak a tisztviselő és munkások egy részét elbocsájtani.

A tökéletes vállalati cső nagy erőmegfeszítések árán folytathatták a termelést. Abban a reményben, hogy a kormány tekintettel lesz a katasztrófális gazdasági helyzetre, szükségeseznek látja a munkástömegek további foglalkoztatását és jelentős engedményeket ad majd a vámtarifareformnál a fakereskedelemnek. Jelenleg 250.000 vagon tűzifa vár exportálásra. A romániai fatermelők összessége reméli, hogy a kormánynak

erélyes rendszabályokkal sikerülni fog a magyar kormánynak ezt az intézkedését ellensúlyozni.

Csak ezzel kerülhető el az a nagy katasztrófa, amely a romániai fatermelőkre vár.

A továbbiak során a fatermelők összessége szükségesnek tartja a tűzifára vonatkozó fuvardíj-szabás mérséklését, a vám- és mellékilletékek leszállítását,

Április elsejéig nem változik Románia nemzetközi tarifális egyezménye

A faárúk vámmentességének magyar részről való megszüntetésére a kormány első erélyes lépése megtörtént. Románia fölmondta a vasúti köteleki díjszabást Magyarországnak. Dr. Senn Ottó a Magyar Államvasutak elnökhelyettes igazgatója a fontos gazdasági kérdésben a következőképpen nyilatkozott:

— A román-magyar köteleki díjszabás fölmondása semmi vonatkozásba nem hozható semmilyen magyar vámintézkedéssel; ennek oka egyedül az, hogy a román vasutak új

helyi árudíj-szabást adnak ki, amelyet át akarunk vezetni az u. n. köteleki díjszabásba is, amely Romániának nemzetközi vasúti tarifális megállapodásait tartalmazza. Egyidőben a magyar-román köteleki díjszabás fölmondásával Románia fölmondta az osztrák-román, cseh-román, német-román és lengyel-román köteleki díjszabást is, mert a most megállapított új helyi árudíj-szabás ezekben a viszonylatokban is végre akarja hajtani. A köteleki díjszabás fölmondása április elsejére szól, addig tehát a magyar-román köteleki díjszabás is érvényben marad.

Függetlenül a külkereskedelmi viszonylatokban történt retorziós lépésektől, Manoilescu miniszter átvette a romániai tűzifa-termelők reprezentáns képviselőinek küldöttségétől az általunk ismertetett memorandumot és kijelentette, hogy annak áttanulmányozása után minden lehető intézkedést megtesz, hogy a kérdést a memorandumban lezögegett kívánságok szellemében rendezze.

Az új angol közlekedési rend első áldozata maga a belügyminiszter

A miniszter törvényét saját magán próbálják ki — Az angol autóvezetők elégtétele

Londonból jelentik: A napokban kezdte meg működését a londoni motoros rendőrség, amelynek feladata a szabálytalanul hajtó autóvezetőket elfogni. A gyorsasági határt az angol fővárosban eltörölték és így csak a szabálytalan hajtás képez büntetendő cselekményt. A motoros rendőrség első áldozata közé ma maga az angol belügyminiszter került. Clynes belügyminiszter nemcsak gyorsan, hanem szabálytalanul is hajtott, mire az egyik motoros rendőr utána eredt, megállította a kocsiját és felírta a belügyminisztert. Az angol autóvezetők a lapokból megfelelő elégtétellel vették tudomásul a belügyminiszter kellemel-

Németország kilép a Népszövetségből, ha a kisebbségeknek nem szolgáltatnak igazságot Genfben

Három feltűnést keltő nyilatkozat a külszöbön álló genfi konferenciáról — A volt német pénzügyminiszter: Sohasem szállottunk sikra igazságosabb ügyért, mint a kisebbségi kérdés — Pertinax francia publicista: Genfben határt vonnak az európai államok szövetsége és a Népszövetség közé — Benn Riley, az angol alsóház tagja: A kisebbségi szerződések papírrongyok maradtak —

Párisból jelentik: Hilferding volt német pénzügyminiszter hosszasan nyilatkozott az újságíróknak a külszöbön álló genfi tanácskozásokról, ahol az európai politikai helyzet, de különösképpen a kisebbségek helyzete kerül megvitatásra. Hilferding többek között ezeket mondotta:

— Egy francia-német megegyezés beláthatatlan időkre helyreállítaná az európai egyensúlyt. Addig beszélni sem lehet az európai államok szövetségéről, míg a Németország és Franciaország közötti ellentéteket nem sikerül teljesen kiküszöbölni.

A hírlapíró azon kérdésére, hogy amennyiben Németország meghurcoltatásáért nem kapna elégtételt, ez egy új háborút jelentene, Hilferding a következőket mondotta:

— Egy új háborúból Németország csak veszteséggel kerülne ki. Nem hiszem, hogy Európában újból háborúra kerülne a sor. Mi nagyon jól tudjuk, hogy nem lehet mindent egyszerre elérni és így egyedüli követelésünk abból áll, hogy az európai államok tartsák tiszteletben a gazdasági szerződéseket.

Sohasem szállottunk sikra igazságosabb ügyért, mint a kisebbségi kérdés,

amely a genfi konferencián kerül majd ismét napirendre. A nemzeti szociálisták követelték, hogy Németország lépjen ki a Népszövetségből. A német parlament jelenlegi összetételénél sajnos, nagyon valószínű, hogy amennyiben a kisebbségeknek nem szolgáltatnak igazságot, úgy

Németország kilép a Népszövetségből.

Páneurópa napirenden

Itt adjuk Pertinax francia publicista nyilatkozatát is, aki nemrégben még élesen elenezte Briand Páneurópa-tervét. Nagy pesszimizmussal tekint a genfi tanácskozások elé.

— Sajnos, — jelentette ki Pertinax — az a megérzésem, hogy a készülő genfi konferencián az európai hatalmak csak arról fognak vitatkozni,

hogyan milyen határt vonjanak a Népszövetség és az európai államok szövetsége közé. Biztos vagyok abban, hogy a genfi tanácskozások során Németország követelni fogja Oroszországnak és Németországnak felvételét az európai államok szövetségébe.

Altalánosságban azt hiszik, hogy Briand most fogja nyilvánosságra hozni Páneurópa gyakorlati megvalósítására vonatkozó terveit. Briand Szilveszter napján beható tanácskozásokat folytatott a párisi német követtel, ennek eredményeképpen megváltoztatta eredeti álláspontját és állítólag részletesen kidolgozott tervzetének nyilvánosságra hozatalát későbbi időpontra halasztotta. Briand ugyanis nagyon jól tudja, hogy a sürgős karakterű német problémák elintézéséig ne lehet olyan atmoszférát teremteni, amelyben Páneurópa eszméje mélyebb gyökeret verhet.

Az európai államok szövetségének kérdése azonban mégis napirendre kerül a január 19-ére tervezett genfi értekezleten.

A Petit Parisienne optimizmussal itéli meg a helyzetet és azt fejtegeti, hogy az európai államok szövetségének nagyon sok sürgős tennivalója van és hogy több kérdésben együtt működhet a Népszövetséggel. Valószínűnek látszik, hogy Páneurópa eszméjének gyakorlati keresztülvitelét tanulmányozó bizottság a genfi tanácskozások során tisztán közgazdasági és pénzügyi kérdésekkel fog foglalkozni, azonban ha ezen a téren eredményeket érnek

el Genfben, úgy az óriási mértékben megnövelné a Briand-terv gyakorlati keresztülvitelének lehetőségét.

Igazságot a kisebbségeknek

Benn Riley, az angol alsóház tagja szintén a kisebbségek helyzetéről tette a következő érdekes nyilatkozatot:

— Tizenkét év előtt a szövetséges nagyhatalmak több mint 20 milliónyi nemzeti kisebbséget szolgáltattak ki az utódállamok önkényének. Ezen szerencsétlenek segélykiáltásai azóta mindig süket fülekre találtak. Egvedül Jugoszláviában több mint hét millió kisebbségi polgárt fosztottak meg emberi jogaitól. Elvették tőlük anyanyelvük használatát, nemzeti iskoláikat, vallásszabadságukat, sajtószabadságukat és polgári, gazdasági és politikai egyenjogúságukat.

— A békeszerződések alapfeltétele az volt, hogy a kisebbségek új államaikban ugyanazokat a jogokat élvezik, mint a többségi népek.

A nagyhatalmak ezt ünnepélyesen garantálták és a kisebbségvédelmi szerződéseket az illető államok megváltoztathatatlan alaptörvényeinek minősítették.

Ennek ellenére ezek a szerződések a mai napig papírrongyok maradtak és a kisebbségeket mindennél üldözik és elnyomják.

— A Népszövetség, amelynek a kisebbségvédelem egyik főfeladata lenne, tehetetlennek bizonyult. Ezért a nyugati államoknak, amelyeknek vezérei a békeszerződések megalkotói voltak, kellene a világ számára felfedni a kisebbségek szenvedéseit. A balkáni bizottsághoz hasonló szervezetnek kellene az utódállamokban élő kisebbségek helyzetét megvizsgálni. Ez erősítené azoknak álláspontját, akik megvannak győződve arról, hogy a kisebbségek üldözése súlyosan veszélyezteti a népek békéjét.

Aradváros huszonhat tisztviselője várt ma a közönségre, hogy megkezdje a személyazonossági igazolványok kiállítását, de nem jelentkezett senki sem —

Az igazolványok kiállítása február 10-ig tart — A város vezetősége jelentkezésre hívja fel a közönséget

Ma reggel kezdődött meg az aradi város-házán az új fényképes személyazonossági igazolványok kiállítása. Illetve csak kezdődött volna, — a hivatalos hirdetések szerint — mert egyetlen polgár sem jelentkezett igazolványáért és a kiállító tisztviselők hiába várakoztak órákon keresztül a közönségre. Jelentést tettek erről dr. Luta i Cornel polgármesternek, aki elrendelte, hogy újból fel kell hívni a közönséget jelentkezésre, annál is inkább, miután a személyazonossági igazolványok kiállítása csak február 10-ikéig tart és a közönségre nézve nagy hátrányt jelent, ha nem rendelkezik az új igazolvánnyal, amely egyszerszint választási választói igazolvánnyal is szolgál.

Az igazolványok kiállítása gyorsan fog végbemenni, mert a közönségnek nem kell bemutatnia semmiféle igazolványt, a szükséges adatokat a városházán keresik ki. Huszonhat tisztviselő végzi a kiállítást. Popa Gergely hivatalnok vezetésével. A jelentkezés két

A temetési árak maximálása

sérelemes az aradi temetkezési intézetekre és megfelelőbbé a város határozatát.

Aradváros vezetősége a mai napon véglegesen megállapította a temetések maximális árát. Erre a célra külön szabályrendelet készült el, amely részletesen megállapítja, hogy az egyes kategóriákba tartozó temetésekhez mi jár. Összesen kilenc kategóriát állapított meg a város. Az első csoportba tartoznak a luxustemetések, amelyeknél érokoporsót használnak. Ennek árát a város 32.500 lejben állapította meg. A második kategória az érokoporsós, ugynevezett elsőosztályú temetés, amely 20.000 lejbe kerül. A luxustölgyfakoporsós temetés ára 14.000 lej, ugyanez szerényebb kerekek között 11.000 lej. Az ötödik kategória 9000 lej állapít meg. A négylovas polgári temetés ára 7000 lej, ugyanez két loval 5500 lej. Az egyszerűbb temetések 3800 lejbe kerülnek, míg a legolcsóbb 1800 lej. Az új árak már január 1-től léptek érvénybe és a szabályrendelet pénzbírságot állapít meg azon temetkezési vállalatok számára, amelyek a maximális árakat átlágták.

Az aradi temetkezési vállalatok rendkívül sérelmesnek tartják az új árakat, miután szerintük a város nem vette számításba magas rezsijüket és azt a sokféle adót és illetéket, amelyet fizetniük kell. Ezért előreláthatólag megfélembrezik a határozatot az ipar- és kereskedelemügyi miniszteriumhoz, amál is inkább, miután a megállapított árak körülbelül negyvenszázalékos leszállítást jelentenek.

Békésgyula követi Tiszarév példáját

Mérget keresett egy szerelő utján több békésgyulai asszony.

Budapestről jelentik: Rejtélyes ügyben folytat nyomozást a budapesti rendőrség. Takács István budapesti vízvezeték szerelő tegnap különös bejelentést tett a rendőrségen. Elmondotta, hogy a napokban Békésgyulán járt, ahol vízvezetékét szerelt. Munkája közben megismerkedett több békésgyulai asszonnyal s ezek megkérték, szerezzen Budapesten különböző mérgeket.

Állításuk szerint a mérgeket szappanőzéshez akarták felhasználni. Takácsnak azonban gyanus volt az ügy és az esetről jelentést tett a rendőrségen, azon gyanújának adva kifejezést, hogy Békésgyulán a tiszarévi mérgezésekhez hasonló esetek készülnek.

szobában történik. Az A—J kezdőbetűsök a városháza első emeletén lévő kis tanácssteremben, a K—Z betűsök a 94-es számú szobában jelentkeznek. A város vezetősége ezután is felkéri a közönséget, hogy saját érdekében mielőbb jelentkezzen személyazonossági igazolványának kiváltása végett.

Az aradi mozik mai műsora

5. 7 és 9 órákor.

CENTRAL: Közkívánatra még ma is CILLY (SALLY). Féléjtől végig természetés-színes felvételekkel készült nagy filmoperett. Hallatlan szimpontpa. Grandiozus kiállítás. Főszereplő: Marilyn Miller, a legfelkapottabb filmdiva, aki igéző szépségén kívül főleg akrobatikusan bámulatos táncművészetével nyűgözi le a nézőt. (Kezdekor az ajtókat bozárják.)

SELECT: AZ UTOLSÓ PARANCS. Repriz. Emil Jannings legnőneműtlenebb alakítása.

A Central mozgó legközelebbi szenzációja IM WESTEN NICHTS NEUES Erich Maria Remarque híres regényének filmváltozata, amelyet a világsajtó oly sokat foglalkozik. Romániai premierre Aradon és Bukarestben egyidejűleg történik.

HIREK

Krishnamurthi

autogrammot ad

A fiatal hindu bölcse ma nyilatkozott az újságíróknak.

Budapestről jelentik: Krishnamurthi ma délután fogadta a budapesti sajtó képviselőit a svábhegyi szanatóriumában. A fiatal hindu angolul válaszolt a hírlapírók kérdéseire. A beszélgetés akörül folyt, hogy mi tulajdonképpen az igazság lényege. Krishnamurthi gondolatait az európai bölcselethez szokott agyvelőnek nehéz követni, így sok kijelentése előtt idegenül álltak a hírlapírók. Végül tisztázódott a tézis és a hindu álláspontja abban jegecesedett ki, hogy az igazságot egyénileg kell átélni azáltal, hogy belső függetlenségre törekszünk.

A hírlapírók replikáit Krishnamurthi élénken figyelte, végül kijelentette, hogy nem kíván senkit sem meggyőzni, azokkal kíván csak eszmecsere folytatni, akik önként jöttek el meglátogatására. Krishnamurthi kezelőorvosa gyöngéd erőszakkal szabadította ki a fiatal hindut a hírlapírók keresztkérdései alól, mert nem szabad magát izgalomnak kiténni. Betegségére való tekintettel Krishnamurthi nem tartja meg budapesti és bécsi előadását, hanem Hollandiába utazik. Az újságírók beszélgetés alatt fényképfelvételeket is készítettek. Krishnamurthi összerázkódott, amikor a fotóriporterek mágneziumfénye fellobbant. Beszélgetés közben a hölgyek tömege árasztotta el a szobát. Autogrammról könyörögtek. Krishnamurthi csak nehezen volt hajlandó autogrammot adni.

— **Aradi meteorológiai jelentés.** Január 8-án: hőmérséklet: — 3, 0 C. Légnomás: 763 mm. Nedvesség: 71—82 %. Prognózis: Január 9-re: A havazás szünetével derült, hideg idő, erősebb éjjeli fagygal.

— **Az aradi liberális párt ratifikálta Duca megválasztását.** A liberális párt aradi tagozata Marcus Mihály dr. elnöklétével ma ülést tartott, amelyen egyhangú lelkesedéssel ratifikálta Ducának elnökké való választását. Az ülésen több mint négyszáz delegátus vett részt.

— **Doktorrá-avatás.** Berwaldszky Edit középiskolai tanárt, a Pancotáról elszármazott Berwaldszky Kálmának, a magyar kultuszminisztérium hivatalos tanügyi lapja szerkesztőjének leányát a budapesti Királyi Pázmány Péter Tudományegyetemen a bölcsészettudományok doktorává avatták.

— **Donatelli kapitány megérkezett Port-Natalba.** Port-Natalból jelentik: Az óceánrepülőrajt követő Donatelli kapitány, aki készülékének hibája miatt, nyílt tengeren kényszerleszállást volt kénytelen végezni, ma érkezett meg Port-Natalba. Donatelli kapitány azonnal jelentkezett Balbo légügyi miniszternél.

— **Elfogták a magyarországi pénzhamisítőket.** Budapestről jelentik: Az utóbbi időben hamis 1 és 5 pengősök kerültek forgalomba Budapesten és környékén. A rendőrség, valamint a csendőrségek nagy apparátussal nyomoznak a hamisítók után, akiket ma az abádszalóki csendőrségnek sikerült is elfognia. A pénzhamisítók Nagy Péter és Orbán Árpád gazdálkodók, akik Bakó Antalné és egy községbeli fiatal legény segítségével hozták forgalomba a pénzdarabokat. A házkutatás alkalmával csak néhány darab hamispénzt sikerült megtalálni.

— **Kommunisták éhségfelvonulása.** Londonból jelentik: Brooklynban a kommunisták éhségfelvonulást rendeztek. A rendőrség gummitokkal verte szét a tüntetőket. A tüntetés folyamán két katonai repülőgép keringett a levegőben, azzal a feladattal, hogy amennyiben a tüntetők nem akarnak szétoszlatni, úgy könnyításként, gázbombákkal kényszerítsék erre.

Kreuger gyufakirály rossz üzletnek tartja az örökké égő gyufát

Dr. Ringer feltaláló kártérítési pere Kreuger ellen — A gyufakirály véleménye, a feltaláló nyilatkozata

Bécsből jelentik: Amint az Aradi Közlöny közölte, dr. Ringer bécsi mérnök feltalálta az örökké égő gyufát. A gyufa körül most nagy harcok folynak. Ringer még másfél évvel ezelőtt találta fel az örökké égő gyufát, de akkor még nem hozta nyilvánosságra találmányát, ellenben óriási összegért

felajánlotta Ivar Kreugernek, a svéd gyufakirálynak.

A gyufakirály, akinek Oroszországon kívül az összes európai államokra kiterjedő gyufamonopóliuma van, érthetően nem nagyon örült ennek a találmánynak, mert az örökké égő gyufából természetesen sokkal kevesebb mennyiséget lehet eladni.

A Kreuger-vállalat hosszú szünet után

— **Gáztámadás ellen védekezett a pesti rendőrség.** Budapestről jelentik: A mai napon megkezdtek a rendőrlégénység oktatását a gáztámadások elleni védelem szempontjából. A rendőrség a közeli napokban egy másik utat is életbe léptet: fémplakettekkel szereli fel a detektiveket, akik a kabátjuk hajtókája alatt elhelyezett és rendszámnal ellátott plakettel fogják magukat igazolni.

— **Magyar festőművészek sikere Belgrádban.** Belgrádból jelentik: Ma zárult a magyar festők és szobrászok kiállítása, amely a jugoszláv fővárosban nagy sikert aratott. Az udvar is vásárlásokat eszközölt és Pál herceg megrendelést tett. A herceg kihallgatáson fogadta Iványi-Grünwald Bélát, Kunfi Zsigmondot pedig ebédre hívta meg.

A hercegné kézitáskája

— **Londonból jelentik:** A legutóbbi Belgrádi diplomáciai fogadtatás alkalmával nyomtalanul eltűnt Pál jugoszláv herceg feleségének arany kézitáskája. Az érdekes esettel foglalkozva, az Evening Standard egy adomát elevenít fel. Eszerint a törökországi angol követ egy/arany ismétlőórát nyújtott át ajándékként a török szultánnak. Az órát mindenki megcsodálta és később, amikor a szultán kereste, kiderült, hogy az ékszer nyomtalanul eltűnt. A követ tanácsára a szultán este 9 órára magához rendelte mindazokat, akik az óra eltűnésekor jelen voltak. Az óra ugyanis 9 órára volt beállítva és akkor kellett berregnie. És tényleg 9 órakor nagy berregés hallatszott — a nagyvezír turbánja alól.

— **Gépszijakat lopott.** Juhász Mihály borosjenői lakost a csendőrség letartóztatta, mert abba a gyanúba keveredett, hogy a borosjenői malomból gépszijakat lopott. Juhász kihallgatása során tagadta a terhére rótt bűncselekményt, később azonban töredelmes vallomást tett. A csendőrség a gyanúsítottat ma átadta az aradi ügyészségnek, ahol előzetes letartóztatásba került.

Paplan különlegességek

Ruttkay & Botye cégnél

fehérnemű kelengye vállalat
Arad, megyeházzal szemben.

— **Letartóztatott templomiosztogató.** A borosjenői csendőrség őrizetbe vette Margovan Traian nagypéti hentessegédét, akit azzal gyanúsítanak, hogy több ízben behatolt a nagypéti görög keleti templomba és annak perselyeit fosztogatta. Margovan, apja templomszolga Nagypélen és állítólag ezen a réven jutott a fiatal Margovan a templom kulcsához. A csendőrség Margovan Traiant beszállította az aradi ügyészségre, ahol Vulpe Constantin vezető ügyész a gyanúsított letartóztatását indítványozta.

— **Hubay Jenő dr. hegedűművész gyász.** Budapestről jelentik: Hubay Jenő dr. hegedűművészt és nejét, Cebrían Róza grófnőt családi gyász érte. Hubayné nővére, Cebrían Mária grófnő Füleken elhunyt.

végre visszautasította az ajánlatot azzal, hogy az örökké égő gyufa nem ér semmit és nem is ég örökké. A visszautasítás miatt Ringer most beperelte a gyufatrösztöt azon a címen, hogy a vállalat súlyos kárt okozott neki azzal, hogy találmánya olyan hosszú ideig hevert elintézetlenül Kreugeréknél.

A két fél között már meg is indult a nyilatkozatháború. Kreugerék nyilatkozata szerint a találmány nem ér semmit, tehát Ringernek nem is lehetnek kártérítési igényei. A feltaláló is nyilatkozik s a következőket mondja:

— A legkomolyabb szakértők írásban igazolták, hogy találmányom korszakalkotó, tehát joggal tarthatok igényt kártérítésre. Ennek alapján kártérítési pert is indítok Kreugerék ellen.

„Az igazságos adókiivetés”

Házról-házra járnak az adóellenőrök. — A pénzügyigazgatóság felhívása.

A pénzügyigazgatóság közli, hogy az igazságos adókiivetés megkönnyítése céljából elrendelte, hogy különös meghatalmazással ellátott ellenőrei körülbelül 30 napon keresztül házról-házra járva az adózó feleket a helyszínen keressék fel a szükséges adatok begyűjtése céljából. Mindenki készítse elő a múlt évi adókiivetési jegyzőkönyvét és az adókiivetésnél megkívánt bizonyító okiratokat, ugyanígy az 1,32 % lakbérszerződés utáni illeték befizetését igazoló nyugtát, mely utóbbit a háztulajdonos vagy gondnok szedje össze.

A háztulajdonosok, akik 1928 után vásároltak ingatlanokat, tartsák kéznél az adásvételi szerződést. Akik 1930 év folyamán egynél több alkalmazottat foglalkoztattak, kötelesek az alkalmazott nevének, lakhelyének, foglalkozásának és az élvezett illetmények összegének megjelölésével (fizetés, lakbér, természetbeni lakás átértékelve, tantiem, stb.) folyó hó 15-ig írásos jelentést tenni a pénzügyigazgatóságnak. Fenti intézkedéstől függetlenül mindenki köteles január végéig rendes adóvallomást tenni.

— **A szovjet már a könlgs-wusterhauseni rádióleadót is zavarja.** Berlinből jelentik: A könlgs-wusterhauseni rádióleadó állomás leadásait az utóbbi időben erősen zavarja az új szovjetleadó működése. A postaügyi minisztérium ezzel kapcsolatosan demarsot intézett Moszkvához és követelte, szüntessék be az új leadó működését. A demarsra eddig még nem érkezett válasz.

— **Élő kígyó egy képviselő nyaka körül az amerikai parlamentben.** Washingtonból jelentik: Érdekes botrány színhelye volt az amerikai parlament, Ruth Dorian képviselő a nemzeti párttól szóló törvényjavaslat tárgyalása alkalmával beszédet mondott, amelyben kijelentette, hogy a parkokban mérges kígyók veszélyeztetik a közönség biztonságát. Állításának bebizonyítására egy börtönből 5 méteres élő kígyót húzott elő, a mely a képviselő nyaka köré tekerőzött. — A képviselőházban pánik tört ki, több képviselő kimenekült az ülésteremből, egy gyorsíró pedig elájult.

— **Likőr helyett karbolsavval itatta meg.** Tiltsiből jelentik: Egy itteni esküvő alkalmával a postás üdvözlő táviratokat hozott, mire a menyasszony likőrrel kínálta meg. Izgatottságában azonban elcserelte az üvegeket és likőr helyett karbolsavat töltött a postásnak, aki megitta a folyadékot és pár óra múlva nagy kínok közepette meghalt. A menyasszony a büntetéstől való féltelmében felakasztotta magát.

— **Üzleti tárgyalásai közben meghalt Geduly evangélikus püspök.** Budapestről jelentik: Geduly Henrik evangélikus püspök ma a Magyar-Olasz Bankban járt, ahol üzleti ügyeit intézte. A bank igazgatójával folytatott megbeszélés közben hirtelen agyvérzést kapott és meghalt. Az elhunyt püspök 68 éves volt.

— **Elhunyt Békéscsaba közjegyzője.** Békéscsabáról jelentik: Weisz Bernát közjegyző nyolcvan éves korában elhunyt. Az elhunyt Weisz Bernát ötvenkét éven át volt békéscsabai közjegyző.

Eldöntetlenül végződött a Ferencváros második belgrádi mérkőzése

Belgrádból jelentik: A Ferencváros tegnapi nagy győzelme után ma a Jugoszláviával játszott és 2:0-ás féldő után a jóképességű szerbekkel eldöntetlenül játszott. A napok óta tartó havazás következtében a pályán nagy sár volt, ami nagy mértékben hátráltatta a játékot. Turay és Takács II. góliával az I. féldőben a Fradi már két gólt rugott a jugoszláv kapuba. A második féldőben a csapat játéka ellanyhult és csupán arra szorított, hogy az eddigi eredményt megtartsa. A huszonötödik percben a Jugoszlávia az első góliát lőtte, majd a játék végén újabb góllal egyenlített.

— **Bécsben betiltották a Remarque-filmet.** Bécsből jelentik: Ma délutánra tüzték ki a „Nyugaton a helyzet változatlan” című film második előadását, amelynek megtartására azonban már nem került sor. A közhangulatra való tekintettel a rendőrség betiltotta az előadást. A kormány holnap foglal állást a film előadásának kérdésében.

— **Halálos autógázolás Budapesten.** Budapestről jelentik: A csepeli műton Fauer Ede 35 éves sofőr, a Weisz Manfréd-gyár egyik teherautóját vezetvén, elütötte Kolicsanszky Mihály asztalost és egy 14 éves kisfiút. Mindkettőjüket a kórházba szállították, az asztalos azonban utközben meghalt, a fiú élet-halállal vívódik.

— **Kirabolták a boxolás európai bajnokát.** Londonból jelentik: Charpentier, a boxolás nehézsúlyú európai bajnokát és feleségét, aki Chaplin elvált felesége, a napokban egy éjszaka kirabolták. Charpentier feleségével autóba akart szállni, de ugyanebben a pillanatban a rablók is beugrottak az autóba és revolverrel kényszerítették a sofőrt arra, hogy néptelen helyre menjen. A rablók ott teljesen kirabolták Charpentierékét, majd kidobták őket a kocsiból, amelyen elvágattak. Az asszonytól 17 ezer dollár értékű ékszert vittek el.

— **Eckener kapitány részvénytársasága.** Berlinből jelentik: A B. Z. am Mittag híradása szerint Eckener kapitány nagyarányú részvénytársaság megalapítását tervezi. A részvénytársaság 40 millió márkás alaptőkével alakulna és rendszeres zeppelinjáratot létesítené Amsterdam és Jáva szigete között.

— **Adományok az aradi munkanélkülieknek.** Báró Neuman Károly ma 25.000 lejt juttatott el az aradi városházára, azzal a kéréssel, használják fel az összeget a munkanélküliek segélyezésére. Az aradi Juno vadásztársaság, amelynek elnöke Vlad Sándor, a Kereskedelmi és Iparkamara elnöke és amelynek vezetésében Lutai Cornel dr. polgármester is helyet foglal, 110 nyulat küldött a munkanélküliek számára.

— **Katonai okmányok felülvizsgálása.** A hadkiegészítő parancsnokság közli, hogy mindazok, akik december 18-ig nem jelentek meg a katonai okmányokat felülvizsgáló bizottság előtt, azok 1931 január 31-ig a várbau mutathatják fel utólag igazolványaikat.

— **Amerikában felbontottak egy házasságot, mert a bíróság tulkövérenek találta az asszonyt.** New-Yorkból jelentik: Korunk nem kedvez a kövér embereknek. Példa erre a válóperéről hírhedt Nevada állam bíróságának ítélete. Egy jómódu kereskedő 30 évi házasság után válóper indított felesége ellen. Keresetében előadta, hogy amikor megnősült a menyecske mindössze 50 kilót nyomott és ez a súly az évek folyamán 130-ra gyarapodott. A tárgyaláson hiába védekezett az asszony, hogy ő nem tehet kövérségéről, a bíróság a férj álláspontját tette magáévá és nemcsak, hogy kimondta a válást, de az asszony számára semmiféle tartásdíjat sem ítélt meg. Ha az asszony majd dolgozni kényszerül — hangoztatja az ítélet — akkor igen valószínű, hogy alaposan le fog fogyni és így még ő fog nyerni az ítéleten.

— **Az Aradi Nyugdíjas Egyesület hivatalos közleménye.** Értesítjük mindazon állami CFR- és volt Acsev-nyugdíjasokat, akik arcképes igazolványaikat bezárólag 1931 január 7-ig beadták, érvényesítve folyó hó 9-től kezdve egyesületünk iródjában átvehetők. Egyben felkérjük Nyári Lajos Acsev- és Gyoroki József szentleányfalvi nyugdíjast, jelentkezzenek iródjában. — **Az elnökség.**

KÉMKEDEÉS GYANUJA MIATT Kolozsváron letartóztattak egy aradi tisztviselőt Szántó János a sziguranca kezében — Hamis diplomáciai utlevelet találtak a gyanusítottnál

Rendkívül érdekes letartóztatásról adnak hírt a Kolozsvárról érkezett jelentések. A kolozsvári rendőrség tegnap -rizetbe vette Szántó János volt aradi tisztviselőt. Szántó a New-York-szállodában lakott — és a kolozsvári jelentések szerint — a bejelentőlapon a budapesti román követség tisztviselőjeként szerepelt. A tisztviselő gyakran megfordult a különböző követségeken és főként magasrangú katonatisztek ügyei iránt érdeklődött.

A kolozsvári politikai rendőrség már hetek óta figyelte Szántót, aki kémkedés gyanuja alatt állott. Végül is bekérte a volt aradi tisztviselő utlevelét és megállapította, hogy Szántó diplomáciai utlevéllel rendelkezik. A további vizsgálat hamisnak deklarálta az utlevelet és ennek alapján történt meg az őrizetbevétel, a melyről a hatóságok semmiféle információt a sajtónak nem adott ki. A hír Aradon általános feltűnést keltett, miután sokan ismerik a fiatal tisztviselőt.

Glogovácon terrorral tartják vissza a munkásnőket, hogy munkába álljanak az aradi textilgyárban — Albírek az órabér-redukcióról — Az agitátorok munkában — Teljes üzemen a textilgyár

Az aradi textilgyárban — mint arról mai számunkban hírt adtunk — tegnap megindult a munka. A mai nap folyamán továbbra is folytatódott a munkásjelentkezések. A ma reggel jelentkezett munkások közül mintegy háromszázat vettek fel. A gyár jelenleg már 1600 főnyi létszámmal dolgozik. Az igazgatóságtól nyert értesülésünk szerint az aradi munkásoknak csak mintegy öt százaléka nem jelentkezett munkára és így alig ötszáz munkásnő hiányzik a rendes létszámból, akiknek jórészt — négyszázat — a glogováciak alkotják.

A glogováciakat — mint a gyár értesült — egyes agitátorok utközben megállítják és lebeszélnek arról, hogy munkába álljanak. A munkásnőket azzal rémítik el, hogy a gyár az újonnan felvett

munkásoknak csak 3—4 lej órabért fizet. A mai napon majd 200 munkásnőt sikerült ezzel visszariaszítani.

A gyár igazgatósága elhatározta, hogy a holnapi nap folyamán Glogovácon kidoboltatja, hogy nem felel meg a valóságnak az agitátorok állítása, amely szerint a gyár 3—4 lejre redukálta a munkabérekét. A gyár igazgatóság reméli, hogy erre a glogováci munkások is fel fogják venni a munkát.

Jelenleg a textilgyárban most már minden üzemen folyik a munka és abban az esetben, ha a glogováciak is munkára jelentkeznek, a régi helyzet a textilgyárban száz százalékban helyre áll.

— **A magyar ifjuság folyó hó 11-re hirdett előadását elhalasztották,** miután a polgármester nem adta át erre a célra a színházat. Az elhalasztás azonban nem végleges elmaradást jelent. A szakosztály kérvénye már napok óta a minisztérium előtt fekszik. Az ifjuság nagy ambícióval folytatja a próbákat és reméli, hogy a miniszter döntése kedvező lesz és így a szép előadás rövidesen az aradi közönség elé kerülhet.

— **Lippa zsidó társadalma szombaton este nagyszabású táncestélyt rendez.** A már előre is nagysikerűnek ígérkező táncestély iránt megverszerte általános érdeklődés mutatkozik. A táncestélyen részt vesz Miss Bánát: a lippai Hagyó Baba is.

— **Nagyváradí írók a Kölcsey Egyesületben.** A Kölcsey Egyesület januári felolvasó délutánjának nagy érdekessége lesz, hogy a nagyváradí „Szigligeti Társaság” hat író tagjának előadása tölti ki az egész időt. Dr. Némethy Gyula pápai prelátus kanonok elnökkel a Társaságnak még öt kiváló előadó író tagja fogja a nagyváradí szépirodalmat képviselni január 25-ikén vasárnap délután az aradi Kulturpalotában Esztetikai, novellisztikus és verses előadások lesznek a műsoron. A Kölcsey Egyesület minden tagja számára ingyen belépő jegy erre a nagyérdekességi előadásra a most kiváltandó új félévi tagigazolvány. Újonnan belépő tagok a Kulturpalota könyvtárában a teremőrnél is kaphatnak tagigazolványt.

— **Szöllősi István előadása a Kölcsey Egyesületi irodalomtörténeti sorozata folytatásaként január 12-ikén este 6 órakor az Iparos Kulturházban.** Pázmány Péter után a 17. századbeli másik nagy magyar író és államférfi Zrínyi a költő előadásának a tárgya. A Kölcsey Egyesület minden érdeklődőt szívesen lát ezeken a köznevelődési előadásokon.

— **Jóhangu, jómegjelenésű énekesnőket és énekeseket belföldi és külföldi turnéra kerestünk.** Jelentkezés hangpróbára szombaton, 10-én és vasárnap, 11-én délben 1—2 óra között, volt Szabadság-tér 21. sz., Friedmann-éle ovódjában.

— **Az Aradi Korcsolyázó Egylet felkéri azokat a tagjait, akik a február 14-i táncestélyének szervezési munkájában részt ohajtanak venni, szíveskedjenek vasárnap délután 3 órakor a Kioszkban megjelenni.**

— **Népkönyvtárát állít fel Kisjenő román ifjusága.** Kisjenőről jelentik: Vízkereszt ünnepének estéjén a román ifjusági kulturegyesület rendkívül sikerült, nivós bálát rendezett, a Casino termeiben. A rendezőség a bál fővédnökéül Suciu János dr. közjegyző, volt miniszter kérte fel, aki személyesen is értékes agitással támasztotta alá a rendezőségnek a bál érdekében végzett eredményes munkáját. A bálon Kisjenő és környékének egész uritársadalma megjelent, jazzband és cigányzene játéka tartotta ébren a jókedvet a késő reggeli órákig. Értesülésünk szerint a bál rendezősége a befolyt jövedelmet egy értékes népkönyvtár felállítására fordítja.

— **Gyári Alkalmazottak Temetkezési Egyesülete** értesíti tagjait, hogy január hó 18-án délelőtt 9 órakor a Városháza nagytermében közgyűlést tart a következő napirenddel: 1. Elnöki megnyitó. 2. Tükári jelentés. 3. Pénztári jelentés. 4. Ellenőri jelentés. 5. Felbevezések. 6. Tisztikar felmentvénye. 7. Tisztikar megválasztása. 8. Esetleges indítványok vagy interpellációk. A közgyűlés határozatképtelenség esetén 8 nap múlva, e hó 25-én d. e. 9 órakor a Városháza nagytermében ugyan ezen tárgyssorozattal, tekintet nélkül a tagok létszámára, okvetlenül megtartatik. Belépőkör mindenki köteles tagkönyvét felmutatni. Arad, 1931. január 8. Vezetőség.

— **Paál Aranka tánciskolájában** (Kriszintertem) kezdők részére új colon ma este veszi kezdetét.

Január 1-én

új előfizetést nyitottunk

az „Aradi Közlöny”-re

Kérjük azokat az előfizetőket, akiknek előfizetése lejárt, vagy hátralékban vannak,

hogy sürgősen ujjtsák meg előfizetésüket, illetve egyenlítsék ki tartozásukat, nehogy a lap küldésében fennakadás álljon be.

Felfüggesztették állásából a kisperegi jegyzőt

Cizmasiu Emil a község kiskirálya volt — A halottakat sem tartotta tisztelőben a jegyző, aki a kormányzósághoz felebbezett a felfüggesztés ellen — Marsieu dr. prefektus nyilatkozata.

Néhány nappal ezelőtt a bucarestii fegyelmi bizottságtól végleges döntés érkezett Cizmasiu Emil kisperegi jegyző annakidején nagy port felvert ügyében. A jegyző ellen a szinmagyar község lakossága annakidején egész sereg panaszt emelt. Cizmasiu Emil valóságos kiskirálya volt a községnek. Hónapokkal ezelőtt azzal a ténykedésével vált híressé Arad megye területén, hogy minden ok és jog nélkül házkutatást tartott a községbeli Magyar Párt vezetőinél, akiket különböző nevetséges vádakkal illelt. Mindenképpen igyekezett kellemtelenedni a lakosságnak, amelynek körében sokat beszéltek a jegyző egyik esetéről. A község egyik ismert gazdálkodóját temették és Cizmasiu az uccán találkozott a temetési menettel. Ahelyett, hogy az illő tiszteletet a halottnak megadta volna, szidalmazni kezdte az elhunyt személyét. Az eset híre természetesen általános felháborodást keltett az egész környéken.

Kispereg lakossága végül megelégedte Cizmasiu ténykedéseit és feljelentést tett a jegyző ellen. A vizsgálat megtörtént és az ügy végigjárta a fórumokat; míg végül a bucarestii központ fegyelmi bizottsága felfüggesztette állásából a jegyzőt. Marsieu Justin dr., megyei prefektus nyomban rendeletet adott ki a

jegyző kicserélésére, ami azonban a mai napig még nem történt meg. Sőt Cizmasiu Emil oly módon akarja kiereszkedni, hogy továbbra is állásában maradjon, hogy a fegyelmi bizottság döntése ellen felebbezést nyújtott be, a temesvári kormányzósághoz, azzal érvelve, miszerint a fegyelmi bizottságnak nem állott jogában ügyében dönteni, mert ő nem állami, hanem községi tisztviselő és mint ilyen a kormányzóság hatásköre alá tartozik. Ez ügyben az Aradi Közlöny munkatársa ma kérdést intézett Marsieu Justin dr. megyei prefektushoz, aki a következőket jelentette ki:

— A rendeletet kiadtam Cizmasiu kicserélésére, a közbenjött ünnepek miatt azonban még nem érkezett be hozzám a rendelet végrehajtásáról szóló jelentés. Nem tudok a temesvári kormányzósághoz benyújtott felebbezésről, azonban annyi bizonyos, hogy ha a jegyző felebbezett is, az nem vehető figyelembe és így a felebbezés nem változtat a történeten.

Kispereg lakossága mindenestre megelégedéssel regisztrálhatja a prefektus nyilatkozatát, miután megállapíthatja, hogy végre megszabadul a községben hosszú idő óta garzdálkodó kiskirálytól.

Nem divat már Amerikában a pszichoanalízis

Beszélgetés Adler Alfréd professzorral, a „Minderwertigkeitsgefühl” elméletének megalapozójával. — Az elméleti dolgokról a gyakorlatokra terelődik a figyelem

Bécsből jelentik: Adler Alfréd dr., a pszichoanalízis világhírű bécsi professzora vissza tért amerikai tanulmányújáról. Adler, aki Freud professzor tanítványa volt, ma bizonyos vonatkozásokban mesterének ellenfelei közé tartozik. Adler többek között megalapozója a „Minderwertigkeitsgefühl” elméletének. Amerikából való visszatérése után az Aradi Közlöny bécsi szerkesztőjének alkalma volt Adler professzorral beszélgetést folytatnia ottani benyomásairól.

Adler professzor igen érdekes megfigyeléseket közölt az amerikai szellemi életben végbement változásokról.

— A tudatlanok benyomulásának a pszichológiába — hál'isten — vége van. Azelőtt minden ember úgy beszélt Freudról és a pszichoanalízisről, mintha köznapi dolgokról lenne szó. Ebéd közben álmokat kommentáltak. A pszichoanalízisnek, illetőleg annak, amit ezalatt elképzelték, minden dolog számára megoldást kellett volna hoznia, mindenki számára segítséget kellett volna jelentenie. Természetesen ennek csalódással kellett járnia és így azután napirendre tértek felette. Hál'isten! Most ismét magunk között vagyunk.

— Szükséges, hogy írjon rólam? — szakitja meg nyilatkozatát. Érdeklí ez az embereket? Nem szeretem a reklámot.

Hosszas nógatásra végre folytatja:

— Igen, a tudatlanok immár magunkra hagytak bennünket. Ennek így kellett történnie, mivel egyetlen divat sem tart öt esztendőnél tovább. Most ismét mással foglalkoznak az emberek. A gazdasági depresszió, a nehéz idők az emberek figyelmét gyakorlati dolgokra is irányították.

— Mi a véleménye Amerikáról?

— Amerika igen rokonszenves birodalom. Jól lehet ott dolgozni. Tudom, hogy igen sokan nem szívelelik Amerikát. Ezek túlnyomórészt olyanok, akiknek kint nem volt sikerük. Nagyon nehéz ugyanis Amerikában sikereket elérni. Azelőtt mindenért lelkesedtek, ami Európából jött. Ma már kritikusabbak az emberek. Igen sok csalódásban volt részük. Legfeljebb olyasminek előlegeznek bizalmat,

ami Németországból való. A németek különleges elbánásban részesülnek Amerikában.

— Jövőre ismét visszamegy?

— Még nem tudom. Tavalyelőtt 8 hónapot töltöttem ott. Tavaly két hónapon át a Columbia-egyetemen tartottam előadásokat. Azt akarják, hogy ez évben ismét térjek vissza. Azt azonban ezt bizonyos feltételekhez kötötték. Fiatal orvosoknak a pszichoanalitikában való „trenoizálásával” szeretnék foglalkozni. Módszomat akarom tanítani. Ezek a feladatok, ha feltételeimet akceptálják, jövőre ismét visszavisznek néhány hónapra Amerikába.

Olaf norvég trónörökös halálos veszedelembé

Véres bicskaharc — és az elcsábított menyasszony — Egy éjszakai mulatozás következményel — Matrózok támadták meg a trónörökösöt, aki véres bicskaharc után leütötte és árlalmatlanná tette a támadókat

Hammerfestből jelentik: Kinos botrány középpontjába került a napokban Olaf herceg, a norvég trónörökös. A trónörökös, aki igen népszerű hazájában, minden szabadidejét utazással tölti. A herceg szenvedélyes siető és tél idején rendszerint az északi jég-tenger partján tartózkodik. A karácsonyi ünnepek után, barátai kíséretében, ezuttal is téli mulatozásokra, a hammerfesti kikötő közelében lévő birtokára utazott. A vidám turistatársaság természetesen igen sűrűn rándult be estére Hammerfestbe és egy ilyen éjszakai mulatozás során

valóságos életveszedelembé került Olaf herceg.

akinek egymagában egy csoport részeg matrózzal kellett bicskapárbajt vívnia. Az eset egyébként, amelyet nagy szenzációt keltve, egy norvég lap hozott nyilvánosságra, a következőképp történt:

Olaf herceg Köttigen herceggel, és egy gárdakapitánnyal szombaton este színházi előadásra jött be vadászkastélyából. Hammerfestbe. Előadás után a főragu társaság egy matrózoktól is látogatott étterembe ment, ahol megvacsoráztak. A trónörökös és a társaságában lévő két ur civilben volt és bár fényképekről mindenki ismeri őket, fatális véletlen folytán, ezuttal senki sem gyanította a három szmokingos férfiben a norvég trón várományosát, illetve két kísérőjét. Az étteremben tánc is volt és a három szmokingos ur a bő vacsóra után, ugyancsak táncolni kezdett. Partnereiket az ott időző hölgyek köréből választották, amint az szerte a világon, minden kávéházban megengedett szokás. Éjfél után a

A Magyar Párt nyolcszáz felebbezést nyújt be

a választói lajstromból kimaradóitak ügyében

A választói listák kiigazítását — mint ismeretes — január 1-vel lezárták és ezzel kapcsolatosan számos magyar szavazót ért sérelem. A Magyar Párt, amelynél az egyes listákból kimaradt szavazók jelentkeztek, körülbelül 800 ilyen kiigazítást igyekezett keresztülvinni a városházán, azonban ez nem sikerült, dacára annak, hogy Lutfai Cornél dr. polgármester Széll Lajos dr., a Magyar Párt alelnöke és a permanens bizottság tagja kérésére elrendelte a kiigazítás sürgősségét.

Ily módon sokan maradtak ki úgy a tanácsválasztók, mint a képviselő- és szenátorválasztók listájából. A törvény értelmében azonban tizenöt napon belül a kimaradtaknak joguk van felebbezni a járásbíróshoz és a párt most tömegesen készíti a felebbezéseket, amelyeknek tárgyalása során a kimaradt magyar választók mégis bekerülnek a szavazók lajstromába.

Az Aradi Közlöny apróhirdetéseinek gyűjtőhelyei

A hirdető közönség kényelmére Aradon az alábbi helyeken gyűjtőhelyet létesítettünk, ahol ugyanis az apróhirdetéseket naponta d. n. 5 óráig adhatók fel.

Naményi-féle papirkereskedés, volt Weitzer János-ucca.

Biheller-dohánytőzsde, volt Andrássy-tér 16.

Karácsonyi-dohánytőzsde, volt Weitzer J.-u.

Dohánytőzsde volt Kossuth-u. 4 szám,

Juhász Gábor fűszertüzlete v. Orczy- és Dezső-ucca sarok.

Dohánytőzsde, Zsidótemplom-épület.

Akinek tehát az Acsev.-palotában levő kladóhivatalunk nem esik utjába, apróhirdetéseit gyűjtőhelyeinken eredeti áron adja fel, mely lapunk másnap számában feltétlenül meg fog jelenni.

került egy nő miatt

trónörökös eltűnt. A lap csak gyanítatja, hogy nem magányosan távozott a helyiségből ahová

másfél óra múltán, csapzott, teljesen kimerült állapotban, tépett és sáros ruhában tért vissza,

hogy kíséretével nyomban távozzon.

A helyiségben feltűnést keltett a szmokingos ismeretlen fiatalember furcsa állapotban történt visszaérkezése, de különösen a gyors eltűnése a társaságban volt két ural. Rövidesen azután megtudták az okát. A trónörökös az étteremtől néhány lépésnyire a tengerparton összetalálkozott néhány részeg matrózzal, akik egyike,

mint menyasszonyának csábítóját vélte felismerni a magas fiatalemberben.

Bicskát rántott és felszólította vélt vetélytársát, hogy küzdjön meg vele. Az öles természetű, hatalmas erejű hercegnek nem került nagy fáradságába kiűzni a bicskát a vagdalkozó, részeg matróz kezéből, akít egyetlen ütessel leterített. A leütött matróz társai erre ugyan csak

bicskát ragadva, nekitámadták a fiatalembernek és elkezdődött, véres tusakodás fejlődött ki közöttük.

Végül is a hercegnek sikerült minden támadójával elbánni és előbb a rendőrségre sietett, ahol közölte a történeteket, majd visszament társaságához. Az előállított és súlyosan sebesült matrózok persze csak a rendőrségen tudták meg, hogy tévedtek és akivel az éjszakai véres bicskapárbajt lefolytatták — Olaf herceg volt, a norvég trónörökös.

A protekciós kapcsolás megszűnése, munkaidőemelés, automata központ, késedelmes tisztviselőfizetés... —

ezek Morganék aradi újításai a telefonközpontban

Áldozatot hoz a telefontisztviselő, de megfizeti az áldozati adót is, noha magántisztviselő lett — Hétórás munkaidő helyett nyolc — Jövő évre készül az új aradi központ — Utólag akarja fizetni tisztviselőit a telefontársaság

Ezentul nem kapcsolják soronkívül az állami és hatósági beszélgetéseket

A rossz telefont szidni ma több mint divat. Hozzá tartozik a kereskedelmi élet mindennapjaihoz. Most, hogy Morganék átvették a telefont, a közönség méltán várhatja a távbeszélő-szolgálat oly régen óhajtott megjavulását és nyugati nivóra való emelését. Morganék eddig 1 milliárd lejt fektettek be az új vállalkozásukba és emellett több újítást is vezettek be, amelyekkel véleményük szerint a telefon-nívójának előnyét fogják szolgálni. Az új rendszer gyakorlati keresztülvitele mindaddig nem ismeretes teljesen, mert csak egy hete állanak a telefon-társaság alkalmazottjai az új rendszer szolgálatában. Ennyi idő alatt nem nyílhatott alkalom annak megállapítására, hogy az újítások gyakorlati megoldása milyen előnyt biztosít a telefonbeszélgetések-nívójának, de nem is leletett még minden vonalon a Morgan-féle szellemet megjelenítő.

Morganék új kezelési rendszerét kívánják bevezetni, amely a központok alkalmazottaitól fokozottabb munkateljesítményt követel. Közvetlen az, hogy a kisszámú kezelő személyzet a munkában is csak nagy nehézségek között tudott eleget tenni a követelményeknek. Így egészen valószínűleg tetszik, hogy erőltetett munka elvégzésére a régi létszám képes legyen. Még szerencse, hogy Morganék a kipróbált régi személyzet hiánytalannul átvették, mert ha leépítés történt volna, akkor igazán reménytelennek látszana a telefontársaság-nívójavítási szándéka.

Munkaidőemelés

Érdeklődünk az aradi postán Morganék újításai felől. A telefontársaság részéről kinevezett vezető-exponens: Russu Illés adta meg a felvilágosítást és kijelentette, hogy az új rendszer nem igen érintette eddig a régebbi generális állapotokat. Az igaz, hogy

az eddigi hétórás munkaidő helyett Morganék kötelezőleg nyolc órás munkaidőt léptettek életbe,

de ez szerinte nem jelent különösebb megterhelést, mert a kezelő személyzet túlzott lel-

kiismeretességgel eddig is minden utasítás nélkül túlórázott, ha azt a munkatorlódás megkövetelte.

Elmondotta még Russu Illés, hogy a telefontársaság reformjait nem szabad a személyzet munkateljesítményének emelésén keresztül mérlegelni, mert Morganék célja mindenekelőtt az, hogy a közönség véleménye a rossz

Még tavasszal megindul Arad automataközpontjának építkezése

Az aradiakat legjobban érdeklő új és automata berendezésű telefonközpont felépítésére vonatkozólag szintén nyilatkozatot tett a társaság aradi főnöke. A nyilatkozat kedvező perspektivákat ígér a megdöbbentően gyenge távbeszélgetések feljavítására, mert

még ez év tavaszán megindul az új központ épületének felépítése és magát a központi készülékeket még a jövő évben felszerelik.

Eddig bizonytalan, hogy hol fog emelkedni az új központ. Ha a város centrumában nem akadnak más alkalmas terepre, akkor a leletlegi postaépület udvarából szakítanak el a központ céljaira nagyobb területet.

A telefontársaság alkalmazottja is fizeti az áldozati adót

Kétségtelen, hogy a közönséggel szemben Morganék szándéka és törekvése rendkívül tisztelőreméltó és elismerésre érdemes. Talán a tisztviselők is panaszhang nélkül vennék tudomásul azt az amerikai tempót, amelyet munkateljesítményük fokozásán keresztül a társaság meghonosítani kíván. De rendkívül lesújtó részükre az a tény, hogy

magántársaságban való alkalmaztatásuk ellenére, az áldozati adó levonását éppen úgy vonatkoztatják rájuk is, mint bármely más állami tisztviselőre.

Az indok az, hogy Morganék tulajdonképpen állami intézményt bérelnek és igazgatnak. Morganék természetesen az áldozati adó összegét befizetik az állam kasszájába és itt nem is az ő keresetükről van szó, hanem az álla-

telefonról legsürgősebben megváltozzon. Ez pedig természetes, hogy áldozatot követel a személyzet részéről. Az újítások közönséget érdeklő részei között nagyfotosságu az, hogy a telefontársaság megtűt minden protekciós kapcsolást. A fél akkor kap összeköttetést, amikor jelentkezik. Nincsen kivétel.

Eddig az állami és hatósági beszélgetéseket soronkívül kapcsolják és ha kellett, a meglévő beszélgetéseket is szétbontották nekik. Ez megszűnt.

Aki siet, jegyeztessen sürgős beszélgetést, de akkor a díj háromszorosát is fizeti. A sajtó továbbra is 50 százalékos kedvezményben részesül, de csak az ugynevezett régebben is érvényben volt sajtóbeszélgetések idején. A társaság egyébként most újabb tarifán dolgozik és ha később a vonalak száma megengedi, a sürgősön kívül az expressz és villámbeszélgetéseket is életbe lépteti.

méről, amely még akkor is beleszól tisztviselőinek a fizetésébe, mikor már tudott rajtuk.

Furcsa és elkéseredett hangulatot kelt az is, hogy

az alkalmazottak még január 8-án sem kapták meg teljes fizetésüket, hanem csak 70 százalékos előleget folyósítottak számukra.

A telefonközpontok tisztviselőinek fizetése körül ugyanis a legzavarosabb a helyzet. Az állam azt mondja, hogy a telefonalkalmazottak már ne tartoznak státusába, az új bérlők viszont azt állítják, hogy szerződésük értelmében csak februártól kötelesek fizetni tisztviselőiket. Így történik az, hogy a posta pénztára, mintegy szívességet téve, csak előlegösszegeket folyósított Morgan alkalmazottjainak, akik az áldozati adó levonása után fennmaradó kis fizetéstörödelékükre is hetekig várhatnak.

Mi van a garancia-összegekkel?

Beszélnek arról is, hogy Morganék, az állammal ellentétben, csak utólag fogják fizetni tisztviselőiket. Ezt a tervet úgy akarják keresztülvinni, hogy a havi fizetéseket mindaddig ötnapos késedellel utalják ki, amíg eléri a kívánt utólagos fizetési napot. A sok bökkenőn kívül még egy kérdés marad nyitva a telefonközpont átvételével. Azoknak a bizonyos garanciáknak az ügye. Az állam ugyanis mintegy két évvel ezelőtt a postatisztviselők fizetéséből minden hónapban levont egy bizonyos összeget „garancia” címen. Hogy mit akart a tisztviselőivel garantáltatni az állam, az nem nyert megállapítást, viszont az tény, hogy például egy havi 4000 lejes fizetés után az eddig levont garancia összege több mint 8000 lejt tesz ki. Kifizetik azt a garanciát, vagy talán minden utólagos fizetés ellenére is a Morganék is garanciát fognak huzatni tisztviselőiktől? — ez a jövő titka. Viszont az könnyen megtörténhetik, hogy a keservesen nélkülözött 8000 lejek végül is az állam tulajdonában maradnak ha nem is garancia, de mondjuk „emlék” cím alatt.

Hunyady Sándor darabjának ötvenedik előadása

„A Feketeszáru cseresznye jubileuma.”

Budapestről jelentik: Ma adták elő a Vigszínházban 50-edszer Hunyadi Sándor, az ismert erdélyi író „Feketeszáru cseresznye” című darabját. A jubileumi előadáson, amelyet eddig 60.000 ember nézett meg, a szerző is megjelent.

Aradváros nem tudja, mit csináljon az áldozati adóval

Közel 200.000 lejt áldozatot hoznak havonta a tisztviselők — Még nem történt intézkedés a begyűlt összegről — Elégedetlenek a tisztviselők — Lutai dr. polgármester nyilatkozik

Az aradi városi tisztviselők nagyrésze már felvette a január hónapra szóló fizetését, amelyet természetesen az áldozati adó levonásával adtak ki. A levonásokat nagy elégedetlenség kísérte, ami annál is természetesebb, mert a tisztviselők túlnyomó részénél más levonásokat is eszközöltek, úgy, hogy alig kaptak valamit kézhez. Minden hivatalban felhangzik a kérdés:

— Miből élünk meg ezután?

Választ erre senkisé tud adni és a helyzetben senkisé tud segíteni, mert a levonások felsőbb rendelkezésre történtek.

Aradvárosnál közel 200.000 lejt tesz ki havonta az áldozati adó és ezt az évenként két és félmillióssal kitevő pénzt külön alapon ke-

zelik. Hozzányúlni nem szabad, mert egyelőre még a város vezetősége sincs tisztában azzal, mi fog történni az új alappal. Kérdést intéztünk ezügyben dr. Lutai Cornel polgármesterhez, aki maga is beismerte ezt.

— Mi csak annyit tettünk — jelentette ki a polgármester — hogy végrehajtottuk a belügyminisztérium rendelkezését. Megcsináltuk a külön alapot az áldozati adóból, de annak rendelkezését a minisztérium csak később fogja velünk közölni.

Igy egyelőre teljes bizonytalanság uralkodik az áldozati adó célja körül, csak egy a bizonyos: hogy a városi tisztviselők az adó levonása után megmaradt összegből nem tudnak megélni.

BOCU SEVER FELFÜGGESZTETTE a kormányzáság egyik főtisztviselőjét

Dostal Jenő saját kedvére megváltoztatta a Mezőgazdasági Kamara jelöltjeinek névsorát — Sajtótea a kormányzáságon — Bocu kormányzó nyilatkozata — A kormány addig marad helyén, ameddig akar

Temesvárról jelentik: Bocu Sever bánsági kormányzó tegnap ismét tea-délután rendezett a sajtó számára, amelyen hosszasan és közvetlen modorban beszélgetett el az egybegyűlt újságírókkal. A kormányzó a napokban érkezett haza Bucurestiből, ahol tárgyalásokat folytatott előkelő politikai személyiségekkel és a kormány tagjaival és éppen ezért az újságírók a kormány helyzete felől érdeklődtek Bocuval. A kormányzó kijelentette, hogy a kormány addig marad a helyén, amíg akar.

Uj választások most lehetetlenek és maga az uralkodó sem kíván még foglalkozni egy esetleges kormányválság problémájával.

— A mai viszonyok között nincs is olyan személy, akiben garanciát látnánk arra, hogy jobb helyzetet tudjon teremteni — mondotta a kormányzó.

Elnöndta ezután Bocu Sever kormányzó, hogy felfüggesztette a mai napon Dostal Jenőt, aki a kormányzáság mezőgazdasági osztályá-

nak volt a főtisztviselője, aki az új caránisták között is nagy szerepet játszott eddig. Napokkal ezelőtt ugyanis benyújtották a törvényeszköz a mezőgazdasági kamarai választásokra szóló hivatalos listát, amit

Dostal egyszerűen a saját kedvére megváltoztatta a listára az általa kihagyott nevek helyett tetszése szerint más neveket írt be.

Ez a hivatalos listát a kisebbségek és az érdekeltek bevonásával állították össze a kormányzáságon és mielőtt benyújtották volna, Dostal többek között a következőket hagyta ki belőle:

Rascu szenátort, Subira dr.-t, dr. Roos Jakabot, dr. Reiter Imrét, valamint Stan Vidrihint is. Amikor felelősségre vonták ezért, akkor kijelentette, hogy az általa kihagyottaknak semmi közük sincs a mezőgazdasághoz. Ezenkívül hosszabb idő óta nem járt fel a hivatalába, mert beteget jelentett, de aztán megtudták róla, hogy távolmaradásának más oka van. Ezért kellett felfüggeszteni állásától.

Rablógyilkosság áldozata lett Ritter Armin aradi vámolási iroda tulajdonosának nővére és sógora

Borzalmas büntény Élesden — Herz Sámuel milliomos vaskereskedőt meggyilkolták és kirabolták —

Tragikusan érdekes szenzáció tartja izgalomban a bihar megyei Élesd község lakosságát. A tragédia közvetlen közelről érint egy köztisztviselőben álló, általánosan ismert aradi családot is. Arról van szó, hogy kedden este kilenc óra után néhány perccel

meggyilkolták és kirabolták Élesden Herz Sámuel milliomos vaskereskedőt és feleségét, Ritter Rozáliát, Ritter Armin aradi vámolási iroda tulajdonosának édes testvérét.

Ritter Armin a tragédiáról egy rosszat sejtető távirat útján vett tudomást, melyet Élesdről egyik ismerősehez intéztek. Ma reggel Ritter Armin és neje már el is utazott Élesdre, hogy meggyőződjön róla, hogy tulajdonképpen mi is történt Élesden? A súlyosan sujtott család iránt Aradon általános részvét nyilvánul meg.

A tragédiáról egyébként alábbi tudósításunk számol be:

A 76 éves Herz Sámuel és neje, a 73 éves Ritter Rozália ellen elkövetett gyilkosságot tegnap reggel a cseléd vette észre, aki azonnal a csendőrségre futott. A csendőrség nyomban értesítette a váradi ügyészséget, amely a késő esti órákban érkezett meg a helyszínre. A házat már kora reggel hatahmas tömeg vette körül. A főszolgabíró az ügyészség telefonutastására lezárta azt a helyiséget, ahol a gyilkosság történt és senkit sem engedtek be. Ekkor érkezett meg az áldozatok egyik fia, egy tekintélyes szeszgyáros, aki a gyilkosságról még mit sem tudott. Őt sem engedték az áldozatokhoz és a főszolgabíró ragaszkodott az ügyészség utasításához és ennek megfelelően intézkedett.

Herz Sámuelnek vaskereskedése volt a saját házában, ahol feleségével lakott az idős házaspár. Egész idejüket zárkózottan töltötték. Élesden lakott a házaspár egyik fia, Mezei Márton szeszgyáros, aki naponta látogatta

meg a szüleit. Azon a bizonyos estén is ott volt a szüleinél, majd hazament lakására, mely a kisváros ellenkező végén van.

Ladányi Sándor kereskedő elmondotta, hogy este fél 9 órakor beszélt utóljára Herz Sámuellel, akit hívott, hogy menjenek be hozzá estére. A meghívást nem fogadták el és Ladányi eltávozott.

Ő volt az utolsó, aki a meggyilkolt Herz Sámuellel és feleségével beszélt.

Mester Erzsébet cselédleány a csendőröknek tett vallomásában elmondotta, hogy az öregek szokásukhoz híven, bezárták minden ajtót, mielőtt aludni mentek volna.

Reggel a cseléd a legnagyobb megdöbbenéssel vette észre, hogy az öreg házaspár nincs a hálószobában. Rögtön átszaladt a szomszédos kereskedőhöz, Goldberger Sámuelhez, akit megkért, hogy jöjjön át és nézzet utánna a dolognak. Ketten hatoltak be az üzletbe, amelynek közvetlen összeköttetése volt a lakással. Amikor az üzletbe beléptek, visszatántorodtak a megdöbbenéstől:

a padlón, arccal a föld felé fordulva feküdt

Herz Sámuel és feleségének élettelen teste. Jelentették az esetet a csendőrségnek.

A gyilkosság a főszolgabíró szerint csakis úgy történhetett, hogy a tettes, aki valamilyen módon az üzletben elrejtőzött, Herz Sámuel, aki az üzletben foglalatoskodott, hátulról fejbevágta. A sikoltásra minden valószínűség szerint kijött a felesége, akivel a gyilkos ugyanugy végzett.

A gyilkos jól kellett, hogy ismerje a házaspár szokásait és a helyet, mert a gyilkosság után minden ajtót visszazártak és nem hagytak semmi nyomot maguk után.

A csendőrség egyelőre Mester Erzsébet cselédleányt vette őrizetbe, akinek a vallomása nagyon gyanús és kétértelmű. Többek között azt is vallotta, hogy a felsze-

gett kenyéret az öregek a lakásban tartják és a cseléd este rendszeresen bemnet a kenyérért. A gyilkosság estéjén nem ment be a lakásba, tehát ez a körülmény gyanúra ad okot és ezért ebben az irányban is meg fog indulni a vizsgálat.

Tekintettel arra, hogy Herz Sámuel egyik leggazdagabb embere volt Élesdnek és gyakran adott ki pénzt kamatra, talán az adósok körében kell keresni a gyilkost, valamelyik adós jött el, aki törlesztés helyett gyilkossággal fizetett.

Élesden általános a részvét a kegyetlenül meggyilkolt emberpár iránt. Mindenki szerette, becsülte a vallásos házaspárt. A kétös gyilkosság óriási izgalmat keltett és most mindenki a csendőrség munkájának az eredményét várja.

Amerikába készül Aradról a bajor legernsee-i paraszttársulat

Az Iparosotthon nagytermében tomboló siker kísérte tegnap az amerikai turnéjuk előtt álló Legernsee-iek első fellépésüket. Jul. Pohl „Aki utóljára nevet” című vígjátékában. A népművészet titokzatos ereje mint az egész világon, Aradon is biztosította a szintársulat sikerét. Mint egy reggeli fürdő, mint a pacsirtaszó, mint egy tavaszi nap, mint egy főnyeremény, mint egy jó erős szivar, mint egy pohár jó bor — ugy-e mindezek igen finom dolgok? — úgy hat a bajor parasztszínház játéka. Az együttes ragyogó. Olyan a játékuk, mintha nem is színházat játszanának, hanem előttünk élnek a havasok vaskos, sűrű életét, a közönség szinte bosszankodik, hogy miért kell a széksorokban ülve maradni, miért nem hagyhatja ott a helyét, hogy a nagy művészekkel együtt táncolhasson, dalolhasson. Igazi parasztszínház ez, vaskos, izes, páratlanul humoros, a tiroli emberek vérbő élete. Régen mulattunk ilyen jól. A bajor művészek közül játékkal és énekkel Bartl Ingerl, Tomi Münz, Franz Gischel, Rosl Fischel, Lore Ingerl, Agnes Wüchmer, Oscar Wüchmer, Fred Staudinger, Ludwig Schnell és Muckl Wühr tünnek ki. Az előadás alatt pompás citeraquartett szolgáltatott szórakoztató zenét. A bajor népművészek vasárnap vesznek búcsút Arad közönségétől.

Fizessen elő

a legnagyobb magyar lapra, az

UJSÁG-ra

leggyorsabb hirszolgálat,
a legjobb munkatársak:

Kóbor Tamás, Márai Sándor, Lynkeusz, Szomoró Emil, Pünkösti Andor, Elek Artur és a magyar irodalom legjobb erői írják a lap minden sorát.

Előfizetési ára:

Egy óra . . . 200 lej

1/4 évre . . . 500 lej

Előfizetni lehet:

Sándor Iván hirlapiroda,
Löbl hirlapiroda
aradi cégeknél.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Angol biztosítási világcég készül beköltözni Romániába

Rövidesen bealkonyul a belföldi kartell aranykorának — Komoly stádiumba jutotak a cég bucuresti-i tárgyalásai

Miért kényszerültek eddig külföldi biztosításra a romániai nagyvállalatok?..

Az Angol Biztosítási Képviselőségek Rt. londoni elnöke, Mr. A. B. Murray, a „Sedgwick, Collins & Co. Ltd.” világhírű londoni biztosítóvállalat egyik igazgatójának kíséretében, valamint a budapesti fiókintézet egyik kiküldöttjével hetek óta Bucurestiben tárgyal. Az előkelő angol biztosítási vezető-férfiak bucuresti-i tárgyalásai értesüléseink szerint azt célozzák, hogy az új romániai biztosítási törvény kereteinek teljes megismerése mellett

milyen előnyös módon nyerhetne Koncessiót Romániában is Sedgwick, Collins & Co. Ltd. érdekkörébe tartozó londoni társaságok valamelyike.

avagy pedig milyen formában folytathatna működést az új törvénnyel megegyező szellemben...?

Az angol biztosítási vezetők máris befejezték érdemleges tárgyalásaikat és most készítik jelentésüket London számára a kínálati lehetőségekről. Igen valószínűnek látszik, hogy a nyugateurópai piacokon rendkívül előnyösen ismert, előkelő biztosítási vállalatok

már a közeljövőben dönteni fognak

a romániai üzleteik bevezetésének tekintetében.

A belföldi biztosítási piacok új szenzációja jelentőségében túlnő a szakmai kereteken, mert a nagyközönség, amelynek bizalmát a romá-

niai biztosítók nagyrésze eljátszotta már, régóta szükségét érzi a komoly angol világcégek működésének. A belföldi biztosítók kartellje a kötelezettségek ezerféle trükkjét zudította a tapasztalatlan felekre, de lehetőleg a fél minden jogától eltekinteni igyekezett. A kartell egész tevékenysége jóformán a tagdíjak lelkiismeretes beszédésében merül ki. Számos nagyipari vállalatunk kényszerült a helyzetre való tekintettel arra, hogy

külföldön kössék le biztosításaikat.

annak ellenére, hogy belföldi törvényeink ilyen esetekben megtagadják az esetleges jogvédelmet a bebiztosítottaktól. Ilyen körülmények között érthető a komoly angol világcégek romániai érdeklődése, amelyeknek követényeit százszázalékosan garantálják a nagy angol intézetek, szó sem lehet velük kapcsolatban semmiféle rizikóról. Legfőbb ideje, hogy a szolid, biztonságos, régi cégek ugra felvegyék kapcsolataikat Kelet-Európa e részében is, mielőtt még leszoknánk a biztosítási üzletág igénybevételeiről, melyre itt a felburjánzott körülmények valóságilag rászorítanak. Ma senkisé is hajlandó a biztosítási kartell vak eszközének dobni oda magát, tehát bizonyosra vehető, hogy az angolok érdeklődésének komoly üzleti eredménye lesz.

A Blair-csoporttal megszakadtak a kölcsöntárgyalások

A kormány ötven milliót akart felvenni, Románia a Népszövetség útján keres kölcsönt.

Bucurestiből jelentik: A Blair-csoporttal kötendő nagy kölcsön, melyre vonatkozólag már hónapok óta megkezdtek a tárgyalásokat, nem valósul meg. A Blair-csoport a stabilizációs kölcsön második részleteképen 25 millió dollárt ajánlott fel a Kormányának meglehetősen rossz feltételek mellett. A Kormány a rossz feltételek ellenére megkezdte a tárgyalásokat a francia pénzesoporttal.

abban a reményben, hogy sikerül ötven millió dollár kölcsönt kapnia

és hogy a tárgyalások folyamán rá tudja bírni a Blair-csoportot, hogy az új kölcsönt az 1928-ban kötöttnél jobb feltételek mellett adja. A kormány ajánlatát a Blair-csoport nem fogadta el és így a nagy kölcsön végleg füstbe ment.

A kormány most már új orientációt keres és nagyon valószínű, hogy a Blair-csoporttal nem veszik fel újból a tárgyalásokat. Erre vonatkozólag Mironescu miniszterelnök a közeljövőben Titulescuval folytat megbeszéléseket. Titulescu, mint ismeretes, már eddig is ellene volt, hogy Románia folytassa a Bratianu Vintila által megkezdett szerencsétlen pénzügyi politikát és a Blair-csoport útján keressen meglehetősen súlyos feltételű kölcsönöket. Titulescunak az a véleménye, hogy sokkal helyesebb és ajánlatosabb, hogy Románia a Népszövetség útján igyekezzen kölcsönhöz jutni.

A tröszt-ellenes törvény alkalmazása — Amerikában. Az anti-tröszt törvény alapján hivatalból megtiltották Amerikában két hatalmas acélvállalat fuzióját. A Bethlehem Steel Copr. ugyanis egyesülni akart a Youngston Steel Company-val és ezt a fuziót akadályozta meg az Egyesült Államok antik-tröszt törvényének alkalmazása.

Április tizenkilencedikén lesz a temesvári mezőgazdasági kiállítás

Csehország megkönnyítette a romániai vágómarha bevételét. — Az aradi Mezőgazdasági Kamara akciója.

Aradi és aradmegyei gazdasági körökben nagy érdeklődéssel várják a temesvári kormányzóság által rendezendő nemzetközi mezőgazdasági kiállítást, amelynek időpontját — információink szerint — Bocu Sever kormányzó Marsieu Justin dr. megyei prefektussal folytatott beható tanácskozás után, április 19-ikében állapította meg. A kiállítás kapcsán hatalmas propagandát folytat az aradi Mezőgazdasági Kamara, Marsieu Justin dr.-ral az élen, hogy a külföldi látogatók minél nagyobb számban érkezzenek. A megyei prefektus bucuresti-i útja alkalmával — mint megírtuk, — több külföldi vizslatússal lépett érintkezésbe, hogy azok viszont küldjenek megfelelő értesítést országaikban lévő mezőgazdasági képviselőknek. Főként a balkáni államokra, valamint Lengyelországra számítanak a kiállítás rendezői az export interzivebbé való tétele terén.

A Mezőgazdasági Kamara egyébként most az állatexport kifejlesztését célozza. Január elsejével Csehszlovákia megkönnyítette a Romániából behozott vágómarhák behozatalát és módot nyújtott arra, hogy tranzitárut is küldhessenek az országon keresztül, ami viszont a Németország felé irányuló kivitt is megkönnyítette. Ezen rendelkezések nyomán a kamara most nagyarányu munkát végez, hogy minél jobban elősegítse az aradmegyei tenyésztők exportját, ami jelentékeny módon fog hozzájárulni a mezőgazdák súlyos anyagi helyzetének megjavításához.

Nemzetközi mintavásár Tripoliszban. A Kereskedelmi és iparkamara közli: Március 1-én nyílik meg Tripoliszban az ötödik nemzetközi árumintavásár, amely Afrika területén az egyetlen ilyen gazdasági manifesztáció. Ez a mintavásár bőséges alkalmat nyújt az afrikai államokkal való kereskedelmi kapcsolatok megteremtésére.

A magyar-cseh vámháboru katasztrófális hatása a román gabonaexportra

A román liszt elvesztette piacát Csehországban — A magyar malmok versenye — Megbukott a kormány gabonaértékesítési akciója

A magyar-cseh vámháboru hatását jóformán csak most kezdi érezni a romániai gabonapiac. Az eddigi jelek szerint, a vámháboru egyenesen katasztrófális kimenetelű lesz a romániai piacra. A magyar-cseh kereskedelmi szerződés felmondásával egyidejűleg ugyanis a csehek nem engedélyeznek többé korlátlan mértékben külföldi lisztörlest, hanem azt 25 százalékgig korlátozzák.

Ezzel a román liszt 75 százalékban elvesztette piacát Csehszlovákiában.

Ebből kifolyólag aztán a román gabonakereskedők elvesztették azt a már amúgy is minimális ausztriai piacot is, amivel eddig rendelkeztek. A magyarok kiszorulása a cseh piacról ugyanis a napokban azt eredményezte, hogy a magyar malmok rávetették magukat az osztrák piacra, ami annál is könnyebb volt, mivel kedvezőbb fuvardíj-feltételekkel dolgozhattak. Magában ez talán még nem lett volna baj, mivel a román exportörök végeredményben felvehették volna a versenyt a magyar áruval. A magyarok azonban egy bizonyos elv kimondásával, elfoglalták Románia elől a piacot. A magyar malmok ugyanis elhatározták, hogy az osztrák piac megszerzése és megőrzése érdekében,

lisztet minden körülmények között olcsóbban kínálják majd az osztrák piacnak, mint a román malmok.

A helyzet tehát az ausztriai piacon rendkívül aggasztó és a romániai közgazdasági élet rendkívül érdeklődéssel várja a fejleményeket.

Itt írjuk meg, hogy a Kormányának fiaszkóval végződött gabonaértékesítési akciójára válaszul országos mozgalom indul meg a malmok, gabonaügynökök, lisztkereskedők és termelők körében, mely a módot keresi arra, hogy a megoldhatatlannak látszó helyzetet kon-szolidálja. A mozgalom kizárólag gazdasági jellegű, s ha a tervek valóra válnak, úgy rövid időn belül országos kongresszust rendeznek, melynek színhelye előreláthatólag Temesvár lesz.

Kukorica-konferencia Bucurestiben. Bucurestiből jelentik: Január 15-én tartják meg a fővárosban a kukorica konferenciáját. Mint ismeretes, a földművelésügyi minisztérium fölvette programjába, hogy tavasszal kezdődőleg különböző intézkedéseket fogantossanak, hogy úgy minőségileg, mint mennyiségileg feljavítsák a buza- és kukoricatermést. Erre a célra az ezévi költségvetésben ötvenmillió lej irányoztak elő. Ezt az összeget különösen vetőmagvak és különböző mezőgazdasági eszközök és gépek bevásárlására fogják fordítani. Ezen az összegon kívül még — ott ahol szükséges — műtrágyával is fogják segíteni a mezőgazdaságot.

Amerikában csökken a vállalkozási kedv. A Clearing Association of New-York közli, hogy a szervezetéhez tartozó 28 bankintézet leszállította a betéti kamatlábat. A folyószámlakövetelésekért, a jövőben már csak 1, a takarékbetétek után 1 és fél százalékot fizetnek, míg a hosszabb lejáratu bankbetétek után változatlanul 2 százalékot fizetnek majd a bankintézetek. Ezek a kamatlábtételek a szövetség fennállása óta a legalacsonyabb kamatozást jelentik.

Csődöt kért maga ellen egy kisjenői kereskedő. Egy régi, becsületes multu, tekintélyes kisjenői kereskedő csödkérelme érkezett ma az aradi törvényszékhez. Löwinger Péter, akinek személye általánosan ismert szűkebb hazájában, nem tudott megbirkózni a lehetetlen állapotokkal, ezért arra kérte beadványában az aradi törvényszéket, hogy munda ki a csődöt. A törvényszék a mai napon már döntést is hozott a kérelem ügyében, amennyiben bevezette a csödeljárást. A csödtömeg élére Ilentiu János kisjenői ügyvéd került gondnokképen. Löwinger Péter egy millió lej aktívával szemben, három milliós passzívát mutat ki beadványához csatolt üzleti kimutatásában.

Vizumát pontosan és előnyösen Arad leg-régibb vizumirodája Sándor Ferenc-cég intézi.

Az odvos-konopi gosan-rétegek földtani és őslénytani viszonyai

A napokban jelent meg Budapesten Berwaldszky Edit dr. okl. középiskolai tanár fent jeizett című könyve, amely szaktudással végzett gondos kutató munkának az eredménye. Az aradvármegyei Odvos és Konop községek vidékéről származó gazdag krétakori követületanyag évtizedekig a budapesti tudományegyetem földtani intézetének múzeumában volt elhelyezve. Tekintve, hogy újabb gyűjtés erről a vidékről nem remélhető és mivel ennek a vidéknek krétakori faunájáról ezideig még nem jelent meg összefoglaló monográfia, igen értékes munkát végzett a szerző az eddig gyűjtött anyag mostani tudományos feldolgozása által. A mű főleg a kagyló-fauna részletes meghatározásával foglalkozik, mivel a sztratigráfiai viszonyok tárgyalásánál éppen a kagyló-faunának van a legnagyobb jelentősége az ammonitakon kívül a mezozoikum üledékeiben. Az odvos-konopi krétarétegek a típusos gosan-fáciest képviselik s leülepedésük ideje a turon után, az emschi rétegek lerakódásának idején kezdődött s az egész senonemelet alakulási idején át tartott.

Rádió műsor

— Romániai idő. —

PÉNTEK, Január 9.

Bucuresti. 13. Gramofon. 17. Moscovol-zenekar. Könyvű zene. 21. Kamarazene; — Budapest. 10.15. Gramofonhangverseny. 13.05. A m. kir. államrendőrség zenekara fúvósegyüttesének hangversenye. 5. Molnár Aladár mesei. 6. Tót-magyar nyelvoktatás. (Ernyey József dr.) 6.25. A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. 7.40. Dr. Ernst Häckel német nyelvű előadása: „Emil Ertl, ein deutscher Dichter.” 8. Horváth Gyula és cigányzenekarának hangversenye. 8.30. Kertész K. Róbert előadása: „A műemlékvédelem.” 9. A Wiener Singakademie énekkarának hangversenye a wieni Grosses Konzerthausból. Közreműködnek: Angerer Margit, Josef Kalenberg, Josef Manowarda, a wieni állami operaház teljes énekkara, a wieni Singakademie és a wieni szimfonikus zenekar. 11. Hoehn Alfréd zongoraművész hangversenye. 11.35. A Magyar Kültügyi Társaság előadásorozata. Schandl Károly ny. államtitkár előadása: A magyar mezőgazdaság szerepe Európa talpraállításában. — Belgrád. 10. Átvitel a Saborna Crkrából. 11.30. Rádiózenekar. 17. Gramofon. 18.30. Román dalok. 19. Nemzeti dalok gitárkísérettel. 21. Rádiózenekar. 21.30. Zágráb. 23.50. Jazz gramofonon. — Leipzig. 17.30. Élő leipzig-i művészek. 22.10. Bleyde Károly: Kukuk Jancsi c. rádióoperája. — Prága. 12.15. Gramofon. 20.30. Fleischhaus

V. szakszofonnyűvész előadása (műsor bemondás szerint.) — Wien. 12. Gramofon. 13. Winternitz-zenekar játéka. 16.25. Silving-zenekar. 18.30. Bruckner mint szimfonikus, gramofonpéldákkal. 21. Strauss Richárd est. 23. Recktenwald-zenekar játéka.

SZOMBAT, Január 10.

Bucuresti. 13. Gramofon. 17. Sibiceanu zenekar. Könyvű és román zene. 20. Gramofon. 21. Román kórusok. — Budapest. 10.15. A rádió házikvartettének hangversenye. 13.05. A Mándits szalonzenekarának hangversenye. 5. Lőrinczy Lajos novellái. 6. A Magyar Cserkészszövetség műsoros előadása. 7. „Régi pesti alkalm.” Faragó Jenő előadása. 7.25. A m. kir. Mária Terézia 1. honvéd gyalogezred zenekarának hangversenye. 9.15. Előadás a Studióból. „Gyuri urfi”. Bohózat három felvonásban. Irta: Boros László. Rendező: Kiss Ferenc. Majd: Rácz Béla és cigányzenekarának hangversenye a Pannonia-szállóból. — Belgrád. 12.25. Gramofon 13.35. Déli zene. 17. Gramofon. 18. Rádiózenekar. 19. Gramofon-jazz. 21. Nemzeti dalok. 21.30. Kábaré. 22.50. Séta Európán át. — Prága. 12.15. Gramofon. 20.20. Fúvószena (bemondás szerint.) — Wien. 12. Geiger-zenekar játéka. 14.10. Baritonének gramofonon. 14.25. Operarészletek. 18.15. Az etüd, mint mestermű. 20.40. Hárfaverseny. 21. Farkas Károly egy hangosfilmet forgat. Majd a Korngold-jazz játéka.

A szerkesztésért ideiglenesen
SALGÓ HENRIK
felel.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lej, vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40, vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel kiadott szavak aláhúzódnak. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető megváltoztassa. Csak válaszbellyeggel ellátott kérdézőkérésre válaszolunk. Ajánlatok kelzés levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

▲ ▲ HIRDETÉSEKET DÉLUTÁN 5 ÓRAIG VESZÜNK FEL. ▲ ▲

LAKÁS.

KIADÓ a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Cím: Calea Banatului (v. Asztalos Sándor-u.) 3. 800

KÉT szoba, konyha 1-ső emeleti lakás a Szabadság-tér sarkánál kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

EGYSZOBÁS, konyha lakás földtáren kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 200

VÉTELÉSELADÁS.

RENKIVÜL OLCSÓN KAPHATÓK: 12 személyes ezüst evőeszközök, gyönyörű vitrinek, perzsaszőnyegek, intarziás antik szekrények, 12 és 6 személyes étkező servisek, 12 személyes üveg servise, antik fal órák, disztárgyak, ebédő, uriszoba szalonberendezések, storeok, függönyök, fotelok, irodai rolós iratszékény, hintaszék, festmények, szekréter, előszobafal, antik ágyak, stb. SALGÓNÉ bizományi üzlete, Str. Horia (Széchenyi-ucca) L. Neuman-palota. 1000

EGY Schunda-féle pedálos cimbalom eladó. Str. Cuza Voda 33. 138

KERESÉK régi nemes magyar és más régi festők műveit, antik ezüst tárgyakat, márkás porcellánokat, gyári és perzsaszőnyeget, különböző műtárgyakat stb. SALGÓNÉ, Str. Horia 1. Neuman-palota. 1000

MACULATURA PAPIR 5 klgros csomagokban, rendkívül olcsón kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

ANTIK hálószoba, szublók, szekrények, zenélő óra, keleti perzsák, hálók, ebéd-lők, szalonok, állólámpák, varrógépek, szalon eladók. „Ars” bizományi üzlet, Str. Eminescu, Ortutay-palota.

Kárpitos segédeket

felvesz

Székely & Réti

Butorgyár Rt. Targu-Mures.

Szőlőkaró

7 sukkos Ia minőségű, uradalmi termelésű, jutányos árban kapható

Fülöp Adolf

fakereskedésében

Páncota, lud. Arad. 124

Judecătoria Rurala Buteni.
Nr. G. 3848—1930.

PUBLICAȚIE DE LICITAȚIE.

Subsemnatul delegat judecătorese, aduc la cunoștință generală că în cauza lui Spacovici Elena domiciliată în Iași reprezentată prin Dr. Alexandru Lazar avocat domiciliat în Chisineu-Cris contra urmăriților domiciliati în Croena pentru suma de 60.000 lei cap. și accesorii în urma decizului judecătorese Arad cu Nr. 18221—1930, miscătoreale cuprinse pe cale execuțională prin procesul verbal Nr. 3848—1930, la data de 23 Octombrie 1930, și evaluate în suma de 12.600 lei și anume: 10 maji metrice de porumb cu coceni și alte, se vor vinde prin licitație publică judiciară care se va ține în ziua de 14 Ianuarie 1931, ora 4 d. m. la locuința urmăriților în comuna Croena.

Intrecăt miscătoreale care ajung la licitație au fi fost executate și alții și au căștigat dreptul de escontentare, deci despre această licitație se va aviza și Menezar Oscar domiciliat în Arad repr. prin Dr. Alexandru Popper.

Buteni, la 29. Decembrie 1930.

L. S.,
136 delegat judecătorese s. s. indisofrabil.

UZLETEK.

FÖTEREN, a legforgalmasabb helyen nagy üzlethelyiség azonnal kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

UZLETHELYISÉG a Szabadság-tér sarkánál ahol hosszú évtizedeken át nagy vevőkörrel rendelkező kelmetestő és úszótűzőzet volt, azonnalra kiadó Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

KÜLÖNFÉLÉK.

NAGY NYOMORBANTENGŐDO 80 éves, valamikor jobb napokat látott özvegy urinő, bármilyen csekély adományt kér, hogy nyomorán némiképp enyhítsen. — Címe: özv. Nikodem Jánosné, Arad-Gáj, Templom-u. 51. 200

Alkalmi ajándék ul

ajánlok csaknem új, gyönyörű ebédlőt, hálót, szalonberendezést, szőnyeget, disztárgyakat és antik butorokat, mint igen kedvező alkalmi vételleket.

SALGÓNÉ

bizományi üzlet

Str. Horia (Széchenyi-u.)

Az

okos ember

ha valamit venni, vagy eladni akar, lakást, szobát, vagy üzlethelyiséget keres, vagy kiadni óhajt,

nem teszi az ablakába

azt a kis cédulát, amelyet vagy elolvasnak vagy se azok, akik az ablak előtt elmennek, hanem

apróhirdetést tesz közzé

AZ

ARADI KÖZLÖNY-ben,

amelyet mindenki elolvas

Egy tiszta apróhirdetés ára 40 lej.

BUDAPESTEN

az új „NEMZETI SZALLODA”

a Hungaria Nagyszállóda vezetése alatt megnyitott Központi fekvés. (József körút 4.) a Nemzeti színházzal szemben.

TELEFON: J. 320—30.

Minden modern kényelemmel berendezve.

Kitűnő étterem! Kellemes árak! Dreher sörcsarnok!

A vidéki társaságok találkozó helye!